

JAARVERSLAG 2023

Vereniging 't Helmgras

Tel. 053-4781505

Rondemaatweg 75

7544NJ Enschede

E-mailadres: info@helmgras.nl

Website: www.helmgras.nl

INHOUD

Hoofdstuk 1 Organisatie	6
1.1 Beleidsplan	6
1.1.1 Inleiding	6
1.1.2 Activiteiten	7
1.1.3 Financiering	7
1.1.4 Beheer en besteding van onze middelen	7
1.1.5 Inschrijvingen	7
1.3 Bestuur	7
1.3.1 De toekomst van het bestuur	7
1.3.2 Samenstelling bestuur	7
1.4 Leden	8
1.5 Bijeenkomst van de Ledenvergadering	8
1.5.1. Verslag Ledenvergadering	9
1.6 Lidmaatschap en medewerkersvergoeding	10
1.7 Samenwerking met andere instellingen	10
1.8 Partners	11
1.9 ANBI erkenning	11
1.10 Subsidies en ondersteuning	11
1.11 Medewerkers	11
1.12 Kwaliteitsontwikkeling leden	11
1.13 Personeel	12
1.14 Vrijwilligers	12
1.14.1 De vrijwilligers	12
1.14.2 De organisatie rond de vrijwilligers	12
1.15 Realisatie 2023	12
1.16 Aanbesteding 2021-2022	13
1.17 Kwaliteit	13
1.17.1 Certificering	13
1.17.2 Vakkennis van ons personeel	14
1.17.3 Arbo	14
1.17.4 Veiligheid	14
1.17.5 Klachtenprocedure	14
1.17.6 Tevredenheidsonderzoek	15
Onder de deelnemers is in 2023 geen tevredenheidsonderzoek verricht.	15

1.18 Verzekeringen	15
1.19 Belastingdienst	15
Hoofdstuk 2 Vastgoed	17
2.1 Bezit Vastgoed.	17
2.2 Gepachte grond	18
2.3 Werkzaamheden	18
Hoofdstuk 3 Verhuur en bewonerszaken	20
3.1 Algemeen	20
3.2 De 6 woonunits binnen de boerderij	20
3.3 De 8 appartementen	20
3.4 Huuradministratie	21
3.4.1 Inning van de huren	21
3.4.2 Jaarlijkse huurverhoging	21
4.1 Kwekerij	22
4.1.1 Fruitbomen	22
4.1.2 Pompoenen	22
4.1.3 De groentetuin	22
4.1.4 Openhaardhout	22
4.1.5 Kleinschalige aanleg	22
4.1.6 Machines	22
4.1.7 Perkgood en vaste plantenverkoop	22
4.1.8 Kerstbomen	23
4.1.9 Imkerij	23
4.2 Atelier	23
4.2.1 Algemeen	23
4.2.3. Keramiek	24
4.2.5 Schilderijen	24
Hoofdstuk 5 PR en Fondsenwerving	25
5.1 Fondsenwerving	25
5.2 Website en Facebook	25
5.2.1 De nieuwe website	25
5.2.2 Facebook	25
5.3 Reclame voor onze producten	25
5.4 Publiciteit	25
5.4 Rondleidingen	25
Hoofdstuk 6 Recreatieve activiteiten	26
Hoofdstuk 7 Jaarrekening 2023	27

7.1 Balans	27
7.1.1 Toelichting op de balans	27
7.2 Verlies- en winstrekening 2023	29
7.2.1 Toelichting op de V- & W-rekening	29
Hoofdstuk 8 Historie van 't Helmgras	32
8.1 Geschiedenis van de Vereniging 't Helmgras.	32
8.1.1. Inleiding	32
Hoofdstuk 9 De toekomst van de Vereniging 't Helmgras	39
9.1 Inleiding	39
9.1.1 Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen	39
9.2 Proces van verandering.	41
9.2.1. Bestuurlijke veranderingen	41
9.2.2 Financiële situatie van 't Helmgras	41
9.3 Eerste verkennend overleg met Mediant	42
9.4. Eerste inhoudelijke overleg tussen 't Helmgras en Mediant in juni 2022	42
9.4.1. Financiële administratie	42
9.4.2. Vastgoedbeheer en Bouwplannen	42
9.4.3. Landschapsarchitectuur	43
9.4.4. Samenwerking met groengroep van Mediant	43
9.5. Projectplan 't Helmgras / Mediant 2023 voor Wonen en Dagbesteding door een stuurgroep met twee werkgroepen	43
9.5.1 Wonen (veiligheid en zekerheid als uitgangspunt)	43
9.5.2 Dagbesteding	43
9.5.2 Transitie van Vereniging naar Stichting	44
9.6 Voorstellen van de werkgroep Wonen van 't Helmgras onder bestuurlijke vlag van Mediant? November 2023	44
9.6.1. Concreet stelt de werkgroep het volgende voor;	44
9.6.2. Wat zijn de voor- en nadelen van deze uitkomsten?	44
9.6.3. Mediant streeft als organisatie naar een rookvrije omgeving.	45
9.6.4. Wat hebben de huidige bewoners nodig om deze stap met vertrouwen te kunnen maken?	45
9.6.5. Welke thema's moeten er zowel vanuit Mediant als 't Helmgras worden opgenomen in beleid? Zijn er beleidsafspraken die afwijken van het huidige beleid van Mediant?	45
9.6.6 Huisdieren	45

9.6.7 Hoe vindt de controle plaats op kwaliteits- en overheidsnormen? En welke zijn deze normen? _____	46
9.6.8 Welke vorm van flexibiliteit is mogelijk / wenselijk in het woonaanbod? _____	46
9.7 Voorstellen van de werkgroep Dagbesteding onder de bestuurlijke vlag van Mediant? November 2023 _____	46
9.7.1 Wat is de visie op dagbesteding voor de bewoners van 't Helmgras? _____	46
9.7.2 Wat is de visie op het dagbestedingsaanbod van 't Helmgras? _____	46
9.7.3 Hoe kunnen de verschillende dagbestedingsonderdelen worden geïntegreerd bij Mediant? _____	47
9.7.4 Hoe ziet de deelnemersparticipatie eruit bij het ontwikkelen van activiteiten en programma's? _____	47
9.7.5 Zijn de huidige indicaties 1 op 1 over te nemen? _____	47
9.7.6 Hoe zou de implementatie eruit moeten zien? Hierin dienen in elk geval evaluatiemomenten opgenomen te worden. _____	47
9.7.7 Zijn de bedrijfsregels nog passend? _____	47
9.7.8 Rookbeleid _____	47
9.7.9 Hoeveel eigen regelruimte is er? _____	47
9.7.10 Wat betekent integratie voor het huidige EVC traject? _____	47
9.7.11 Wat betekent integratie voor het aanbestedingstraject? _____	47

Hoofdstuk 1 Organisatie

1.1 Beleidsplan

1.1.1 Inleiding

In 1988 hebben enkele (ex) psychiatrische patiënten de vereniging 't Helmgras opgericht. Zij hebben ervaren hoe moeilijk het is om na ontslag uit een psychiatrisch ziekenhuis werk te vinden. Werk vonden ze belangrijk om zin aan hun bestaan te kunnen geven. Zij hebben met hulp van enkele professionals het heft in eigen handen genomen en zijn een kwekerij begonnen. Zij verbouwden producten die zij konden verkopen! Iets wezenlijk anders dan bezigheidstherapie en pitrieten mandjes maken waar niemand behoefte aan heeft. Als rechtspersoonlijkheid hebben ze bewust voor de verenigingsvorm gekozen om de gezamenlijke verantwoordelijkheid te onderstrepen.

In de volgende alinea's vindt u een kort overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen binnen 't Helmgras. Zie ook hoofdstuk 8.

Werd er aanvankelijk gewerkt vanuit een zeecontainer als behuizing, in 1991 stelde de gemeente Enschede hen in de gelegenheid de boerderij Geessink's Broek met 2 hectare grond te kopen. De directie van het T.P.Z. Helmerzijde, één van de voorgangers van Mediant GGZ, gaf hen een renteloze hypothecaire lening. Na een grondige verbouwing zijn zes leden in de boerderij gaan wonen.

In 2005 besloten we onze werkzaamheden uit te breiden met Oude Ambachten, in het bijzonder het vervaardigen van keramiek, houtdraaien en kaarsen maken. Hierdoor kunnen we, ook in de wintermaanden, meer mensen werk bieden. Woningcorporatie Domijn heeft ons in 2006 een semipermanent gebouw geschonken waarin we deze werkzaamheden uitvoeren. Intussen is dit gebouw door haar bouwkundige toestand toe aan vervanging..

In 2008 hebben we een toonzaal gebouwd waarin we onze producten presenteren en verkopen.

Vanaf de oprichting was er veel vraag om op 't Helmgras te mogen wonen. Daarom hebben we onderzocht of een uitbreiding van de woonfunctie op ons terrein te verwezenlijken is. In 2009 is de eerste steen gelegd voor nieuwbouw van acht appartementen. Deze appartementen zijn in 2010 in gebruik genomen. In 2013, het jaar van ons 25-jarig bestaan, hebben we 124 zonnepanelen en een nieuwe kas kunnen plaatsen.

In 2016 en 2017 hebben we 75 fruitbomen aangeplant. Tussen de fruitbomen hebben we een wildbloemenmengsel gezaaid. Dit om de aanwezige biodiversiteit te versterken. In 2018 hebben we ten behoeve van onze fruitbomen bijenvolken aangeschaft. De kinderen van de kindercrèche en naschoolse opvang hebben samen met onze mensen bijenhôtels gebouwd voor wilde bijen. Ook de wilde bijen zijn van belang voor het bevruchten van onze boomgaard.

In 2021 hebben we met de gemeente Enschede een contract ondertekend voor het pachten van de grond tegenover 't Helmgras. Het overleg begon in 2017 waarbij het zich deed aanzien dat het traject binnen een half jaar afgerond kon worden. Het proces tot het nemen van een besluit duurde bij de gemeente Enschede vier jaar.

In 2017 hebben we een Mariakapel gerealiseerd. Onze bewoners en medewerkers hadden en hebben behoefte aan een plek van bezinning. De Mariakapel is vanaf de (openbare) Rondemaatweg bereikbaar, zodat ook buurtbewoners er gebruik van kunnen maken.

In 2022 zijn we begonnen met het aanvoeren van grond op het te laag liggende perceel. Het plan was om dit perceel in 2023 gebruiksklaar te maken, maar door ontwikkelingen m.b.t het toekomstbestendig maken van 't Helmgras is dit proces nog niet afgerond.

We zijn jarenlang in overleg geweest met de gemeente over het bouwen van 8 appartementen voor de huidige bewoners van de boerderij. Dit is door factoren als hoge rente, het ontbreken van subsidiemogelijkheden en hoge bouwkosten helaas nog niet gelukt.

1.1.2 Activiteiten

De vereniging 't Helmgras exploiteert een woon- en werkproject ten behoeve van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Wij willen elkaar in een beschermde omgeving de kans bieden onszelf te ontwikkelen tot volwaardige leden van onze samenleving. Indien mogelijk begeleiden we mensen naar een betaalde baan.

Binnen onze vereniging worden onze deelnemers niet medisch behandeld of begeleid.

We hebben vanaf het begin zelfstandig kunnen bestaan in goede samenwerking met Mediant.

1.1.3 Financiering

Vanaf 2015 wordt de door ons geleverde dagbesteding gefinancierd door de gemeenten.

De 14 Twentse gemeenten werken samen onder de naam OZJT/Samen14 Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp in Twente. Door deze organisatie worden de zorgaanbieders gecontracteerd. Tot de contractanten behoort ook onze vereniging. De gemeenten waarmee wij zaken doen bepalen zelf de zorgbehoefte van de cliënten en ook de declaraties worden aan deze gemeenten aangeboden. Het komt ook voor dat cliënten zorg afnemen van meerdere aanbieders. Dit komt ook binnen onze vereniging voor. Enkele deelnemers, waarvoor wij de hoofdaannemer zijn, gaan voor een deel van hun zorgafname naar Mediant. Wij ontvangen daarvoor een factuur van Mediant. Ook het omgekeerde komt voor.

De bewoners van de kamers in de boerderij en de appartementen betalen huur en servicekosten.

Ook de verkoop van producten draagt bij aan onze financiële positie.

Tenslotte worden we al vele jaren door vele subsidieverstrekkers in de gelegenheid gesteld om extra's te realiseren als:

- Cursussen t.b.v. de persoonlijke ontwikkeling en het aanleren van vaardigheden van onze deelnemers.
- De realisering van onze gebouwen en inventarissen.

1.1.4 Beheer en besteding van onze middelen

Onze financiële activa zijn ondergebracht op een bankrekening en een zakelijke spaarrekening.

1.1.5 Inschrijvingen

De vereniging 't Helmgras is ingeschreven bij

- o de Kamer van Koophandel onder nummer 40076062.
- o Het fiscaal nummer (RSIN) bij de Belastingdienst is 805166725.

1.3 Bestuur

1.3.1 De toekomst van het bestuur

In 2022 moest het bestuur constateren dat de wettelijke eisen voor bestuur en personeel van WMO en PGB Dagbestedingsinstellingen zo veranderd waren dat de huidige statuten aangepast moesten worden. Het bestuur heeft de ledenvergadering gevraagd te kunnen onderzoeken of en hoe er medewerking met Mediant gezocht kan worden.

In 2022 is het DB daarom in overleg getreden met het nieuwe bestuur van Mediant over nieuwe samenwerking.

1.3.2 Samenstelling bestuur

In 2023 maakten de volgende mensen deel uit van het bestuur:

<i>Naam</i>	<i>Functie</i>	<i>Datum aantreding</i>
Drs. A.J.M. Konter	Voorzitter	02-09-1988
L.W. Harens	Secretaris	01-01-1995
A.J. van den Berg	Lid	01-02-1991
R.G.J. Kamphuis	Lid	24-06-2019
Drs. P.G.M.M. van Veen	Lid	01-12-1991
W. Odding	Lid	01-05-2022
R. Kappers	Lid	01-05-2022

Met ingang van 1 januari 2023 heeft de penningmeester A. Hof afscheid genomen als bestuurslid. Hij heeft toegezegd om 't Helmgras voorlopig nog te ondersteunen bij de administratie en als adviseur. De functie van penningmeester is sindsdien vacant. In november 2023 is dhr. H. Bellers bereid gevonden om de functie van administrateur van dhr. A. Hof over te nemen, na een inwerkperiode is dit met ingang van 2024 ingegaan.

't Helmgras wordt, zo is in de statuten vastgelegd, rechtsgeldig vertegenwoordigd door twee leden van het Dagelijks Bestuur dat bestaat uit de voorzitter, secretaris en penningmeester. Omdat dhr. A.J. van den Berg door zijn werkzaamheden vaak niet aanwezig kan zijn bij het wekelijkse overleg van het DB, is om praktische reden dhr. L.W. Harens benoemd tot secretaris.

Het bestuur leidt de vereniging en legt één maal per jaar, tijdens de algemene ledenvergadering, verantwoording af over het gevoerde beleid. Over belangrijke onderwerpen neemt het bestuur pas besluiten als er vooraf toestemming is verleend door de leden. Dit blijkt ook uit de statuten:

“Het bestuur is, mits met goedkeuring van de algemene vergadering, bevoegd tot het sluiten van overeenkomsten tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen, het sluiten van overeenkomsten waarbij de vereniging zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een derde verbindt. Op het ontbreken van deze goedkeuring kan door en tegen derden beroep worden gedaan.”

De bestuursleden verrichten hun werk als vrijwilligers en hebben recht op een vrijwilligers- en onkostenvergoeding. In aanvang hebben bestuursleden afgezien van deze vergoeding en schenken deze de facto aan de vereniging. Zie ook onder 1.14. In 2022 heeft een van de bestuursleden aangegeven niet te willen afzien van de vergoeding.

1.4 Leden

Op 31 december 2023 waren er 24 personen ingeschreven als lid van de Vereniging 't Helmgras.

1.5 Bijeenkomst van de Ledenvergadering

“Het bestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering, zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van een balans en een staat van baten en lasten, rekening en verantwoording over zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur. Na verloop van de termijn kan ieder lid deze rekening en verantwoording in rechte van het bestuur vorderen. Uitgaven tot maximaal een door de algemene vergadering jaarlijks vast te stellen bedrag, welke de begroting overschrijden, kunnen achteraf ter goedkeuring aan de algemene vergadering worden voorgelegd. Uitgaven boven dit bedrag behoeven vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering.”

1.5.1. Verslag Ledenvergadering

In dit jaarverslag geven we de notulen weer van de extra ledenvergadering van 26 april 2023. Het bestuur achtte het van wezenlijk belang dat de leden op de hoogte werden gesteld van recente ontwikkelingen in de zorg welke van 't Helmgras wettelijk voorgeschreven aanpassingen vragen in het beleid voor de komende jaren.

1.5.1.1 Notulen Ledenvergadering donderdag 26 april 2023

Notulen jaarvergadering Helmgras 26 april 2023.

Bert Konter (voorzitter) opent de vergadering

Er zijn 14 leden aanwezig dus besluitvorming geldig

Auke Hof (penningmeester ad interim) presenteert de jaarrekening 2022 (p.27, jaarverslag)

Zie verder onderstaande (ver)korte weergave, o.a. van de toelichting:

7.3 Toelichting op de financiële situatie van Dagbesteding 't Helmgras.

Ook in 2022 waren de uitgaven voor de Dagbesteding hoger dan de inkomsten. Het tekort Dagbesteding 2022 = € 78.617,59. We hebben net als in 2021 de tekorten aangevuld uit onze reserves en uit de huurinkomsten van de appartementen en de woonunits. In de jaarrekening kunnen we zien dat onze Algemene Reserve dit jaar geslonken is tot € 23.529. We kunnen bovenstaand tekort niet meer opvangen uit de Algemene Reserve. Uit de Voorzieningen kunnen we geen geld meer halen. •

Voorziening uitbreiding overzijde € 39.819 is geld van de gemeente Enschede bestemd voor de overkant. •

De €50.000 voor Onderhoud Vastgoed is een minimum waar we ook niet aan kunnen komen. Het bedrag is eigenlijk veel te klein voor renovaties en onderhoud in de toekomst. Ook de Voorziening personeelskosten € 20.000 is een minimum.

De balanswaarde voor wat betreft de waarde van de bezittingen van het Helmgras (activa) is uitstekend (meer dan 1 miljoen). Maar dat kapitaal zit in land en stenen, waar we niet over kunnen beschikken. Voor wat betreft de actuele financiële situatie leidt dit op termijn tot liquiditeitsproblemen.

Vragen naar aanleiding jaarrekening 2022:

Brenda: *Vraagt naar servicekosten. Nota komt in de vakantietijd aldus Auke*

Sjakkie: *Hebben de dalende cijfers o.a. te maken met de coronatijd ?, Auke beaamt dat, veel vaste klanten zijn weg.*

Mike: *We hebben de overgebleven kerstbomen in pot opgepot op het land deze kunnen we misschien bij de volgende kerstbomenverkoop weer verkopen.*

Roeland: *Komt het nog wel goed met het Helmgras? We hebben meer deelnemers nodig. Bert Harens zegt daarop dat samenwerking met Mediant daarom nodig is.*

Sjakkie: *Er komen maar weinig deelnemers van Mediant naar het Helmgras voor dagbesteding. Bert Harens: de animo bij Mediantdeelnemers is er niet, misschien moeten we meer aan p.r. doen. Blokkade bij Mediant om hier te komen is eraf.*

Sjakkie: *we hebben er de laatste tijd nieuwe deelnemers bij gekregen de dus een positieve ontwikkeling ondanks alles.*

Auke *vraagt aan de leden om akkoord financiën: de jaarrekening 2022 wordt unaniem goedgekeurd.*

Auke *neemt afscheid als penningmeester van het Helmgras (deze presentatie was zijn laatste "kunstje"). Auke bedankt iedereen voor het vertrouwen dat iedereen in hem heeft gehad al die jaren. Auke wordt bedankt door de leden.*

Bert Konter *neemt weer het woord en zegt dat pagina 73 (zie hierboven de verkorte weergave van de toelichting) van het jaarverslag met name geschreven is voor de ledenvergadering. Dit komt **niet** op de website.*

Roeland: *moeten er meer deelnemers komen? Er zijn heel veel nieuwe deelnemers nodig (20 wel), aldus Bert Konter vroeger was het zo dat we meerdere mensen hadden die 6 à 7 dagdelen*

maakten. Dit leverde veel geld op. Tegenwoordig is dat niet meer zo bij het Helmgras. Er wordt gekort door de overheid op de gezondheidszorg, daarom moet er bezuinigd worden.

Tot 2010 hebben we veel steun aan Mediant gehad (goed gezind bestuur aldaar).

Vanaf 2010: was er een nieuwe directie en werd de relatie met Mediant werd minder

Heden: De gesprekken met Mediant zijn positief!

Bert Konter: in 2022 zijn we 2 ton subsidie voor de nieuw te bouwen woningen van de provincie mis gelopen omdat het oude atelier niet braak lag. Op dit moment is het niet meer mogelijk om subsidie te verkrijgen. We hebben mazzel en pech gehad in het verleden (net zoals in het "echte" leven).

Sjakkie + Mike: Pleiten voor familiedag, misschien financiële steun bij familieleden. **Bert Konter:** Bestuur van vrijwilligers is niet meer haalbaar (vanwege huidig beleid van de overheid waardoor aan veel meer eisen moet worden voldaan). De tekorten los je niet op met schenkingen, tekort te groot, we moeten minstens 20 deelnemers bij hebben, willen we met een positief resultaat kunnen draaien.

Bert Harens: concludeert: familiedag op dit moment een beetje te veel van het goede.

Roeland: Moeten we de deelnemersvergoeding schrappen? Antw.: Geen optie.

Gerrie: 20 man erbij, komen er dan geen problemen met de werkverdeling? Geen probleem.

Bert Konter: het is moeilijk om aan een nieuwe penningmeester te komen (vragen allen geld). Dit punt zal worden voorgelegd in het eerstvolgend overleg met Mediant (vergadering stuurgroep staat gepland voor 9 mei 2023)

1.5.1.2 Jaarverslag / Jaarrekening 2022.

Tijdens de jaarlijkse ledenvergadering dd. 26 april 2023 hebben de leden het Jaarverslag 2022, inclusief de jaarrekening 2022, unaniem goedgekeurd en het bestuur gedechargeerd. Dit alles is nog eens bij handopsteking unaniem bevestigd tijdens de hiervoor genoemde ledenvergadering

1.6 Lidmaatschap en medewerkersvergoeding

Elke medewerker ontvangt per gewerkt dagdeel een vergoeding van € 2,00,- (plus € 0,30 spaartegoed, te besteden aan producten van 't Helmgras).

De hoogte van deze vergoeding wordt aan het eind van elke maand berekend en uitbetaald. Naast de vergoeding per dagdeel wordt € 0,50 aan budget gereserveerd voor ontspanningsactiviteiten van de deelnemers.

De ledencontributie á € 4,50 per maand wordt met de medewerkersvergoeding verrekend. Medewerkers die geen lid willen worden, nemen niet deel aan de ledenvergaderingen omdat zij geen statutaire bevoegdheden hebben.

Tevens is besloten dat de mensen geen lidmaatschapsgeld hoeven te betalen wanneer ze ziek zijn. De termijn daarvoor begint iedere eerste van de maand. Men dient zich ziek te melden.

1.7 Samenwerking met andere instellingen

In 2023 hebben we samengewerkt met:

- Mediant, Geestelijke Gezondheidszorg in Oost en Midden Twente;
- Gemeente Enschede;
- Gemeente Haaksbergen;
- Tactus Verslavingszorg;
- De Weerde
- Groen Verbindt;
- Erve Leppink en
- Kindcentrum Helmerhoek Enschede.

1.8 Partners

We waren in 2023 onderaannemer van de volgende instellingen:

- Mediant GGz;
- Tactus Verslavingszorg en
- De Weerde

Genoemde instellingen kunnen hun cliënten naar 't Helmgras verwijzen. De indicaties, nodig voor de financiering van onze activiteiten, worden door de verwijzers verzorgd.

Waar nodig is er contact met casemanagers of persoonlijk begeleiders van de deelnemers. Zo'n contact is altijd met medeweten en/of in aanwezigheid van de betreffende deelnemer.

1.9 ANBI erkenning

De Vereniging 't Helmgras is door de Belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Een ANBI heeft een aantal belastingvoordelen:

- Een ANBI betaalt geen erfbelasting of schenkbelasting voor erfenissen en schenkingen die de instelling gebruikt voor het algemeen belang.
- Als een ANBI zelf schenkingen doet in het algemene belang, dan hoeft de ontvanger geen schenkbelasting te betalen.
- Een ANBI komt in aanmerking voor teruggaaf van energiebelasting.
- Vrijwilligers die voor een ANBI werken en afzien van een hen toekomende vrijwilligers en/of onkostenvergoeding, doen daardoor een gift aan een ANBI. Deze gift is onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar v.d. inkomstenbelasting.
- Donateurs van een ANBI mogen hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

In 2013 is er een publicatieplicht voor ANBI's ingevoerd. Onze vereniging voldoet aan deze verplichting door integrale publicatie van ons jaarverslag op onze website.

1.10 Subsidies en ondersteuning

Voor de verdere ontwikkeling van 't Helmgras zijn we mede aangewezen op fondsen en andere organisaties die ons ondersteunen. We hebben in 2023 aanvragen verzonden naar grote fondsen om 't Helmgras financieel te ondersteunen bij de bouw van de nieuwe appartementen. Helaas bleek geen enkel fonds bereid ons te steunen omdat wij als doelgroep niet pasten in hun beleid. Ook de provincie Overijssel heeft geen mogelijkheden geboden om ons te steunen bij de bouw van de appartementen.

1.11 Medewerkers

Aspirant-deelnemers worden door een verwijzende instantie aangemeld om bij 't Helmgras dagbesteding te volgen. Aspirant-deelnemers die via de WMO bij ons willen komen moeten zich aanmelden via een van de Wijkteams.

Op 31 december 2023 waren er 32 deelnemers actief bij 't Helmgras.

1.12 Kwaliteitsontwikkeling leden

Sinds 2015 organiseren we maandelijks een gezamenlijke activiteit die, naast ontspanning, bijdraagt aan de ontwikkeling van onze deelnemers. De ideeën hiervoor zijn mede aangedragen via de ideeënbus op de deel van de boerderij. De medewerkers worden uitgenodigd actief deel te nemen aan de organisatie van de activiteiten. Zie ook Hoofdstuk 6.

1.13 Personeel

De heer V.E. Hofstede, bedrijfsleider, is sinds 1 februari 1997 werkzaam bij 't Helmgras (1 fte). Hij heeft de leiding over het bedrijf. Het bestuur bepaalt het beleid. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beleid ligt in handen van de heer Hofstede. Waar nodig zullen bestuursleden wel uitvoerende taken verrichten.

De heer Hofstede woont de bestuursvergaderingen bij en zal daar verslag en verantwoording afleggen over de uitvoering van het beleid.

Per 14 mei 2013 is mevrouw J. Wolterman parttime (0,56 fte) aangesteld om de activiteiten in het Ambachtenhuis en de Toonzaal aan te sturen. Met ingang van 1 mei 2014 en 1 januari 2019 is haar dienstverband uitgebreid tot respectievelijk 0,78 en 0,89 fte.

De heer M.S. de Wit is op 1 april 2018 aangesteld voor het aansturen van het werk op de kwekerij (1 fte).

Wij hebben onze personeelsleden aangesloten bij het PFZW (pensioenfonds) en zij hebben de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve ziektekostenverzekering bij het IZZ.

1.14 Vrijwilligers

1.14.1 De vrijwilligers

We hebben het aan het eind van de coronatijd vanaf april weer aangedurfd om een vrijwilliger terug te vragen. Richard is weer aanwezig om ons te helpen met allerhande klussen rondom hout en timmerwerk.

De heer H. Bellers helpt ons sinds november 2023 bij de administratieve werkzaamheden.

Mevr. M. Kok helpt ons, als vrijwilligster, bij de begeleiding van onze bewoners.

Ook de bestuursleden verrichtten hun werkzaamheden als vrijwilligers.

1.14.2 De organisatie rond de vrijwilligers

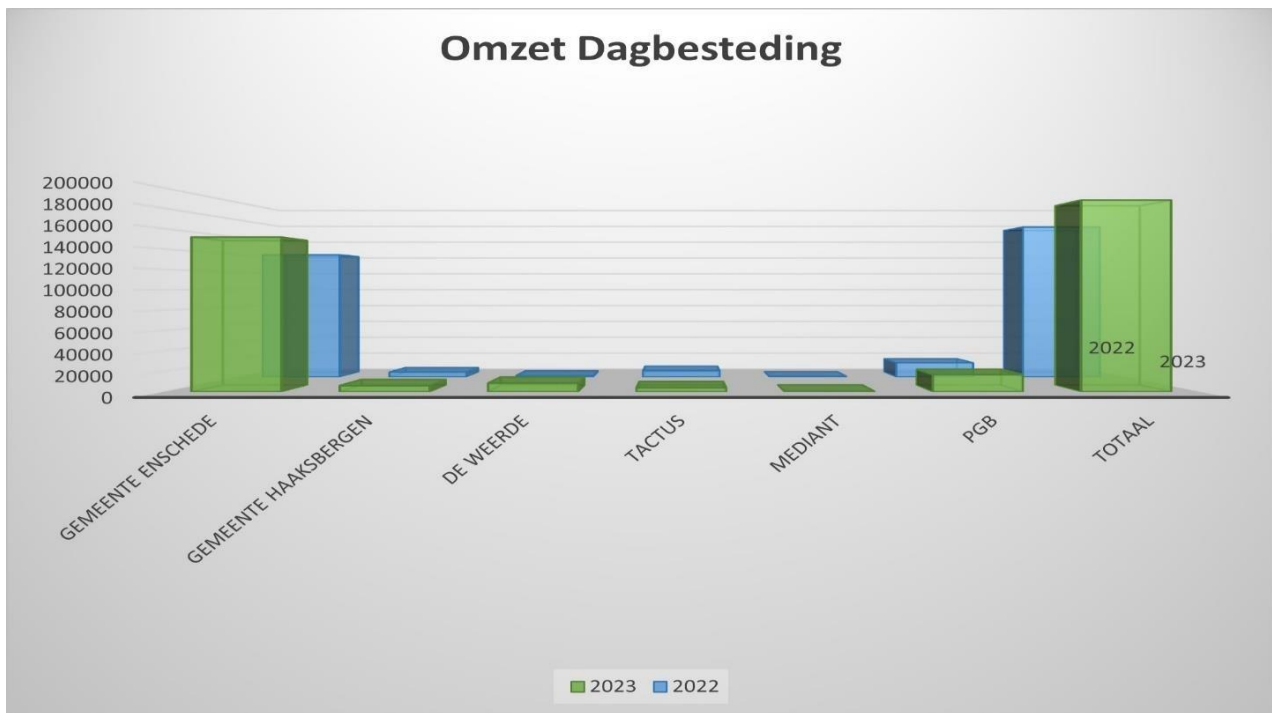
Omdat er in onze statuten niets is geregeld over vergoedingen voor onze vrijwilligers, hebben we in 2013, in overleg met de Inspecteur van Belasting, dhr. J. Weijers, een bestuursbesluit genomen en dit vastgelegd in een vrijwilligersreglement. In dit reglement is o.m. opgenomen dat vrijwilligers recht hebben op een vergoeding voor hun activiteiten en gemaakte onkosten, met inachtneming van de regels die de Belastingdienst stelt om deze vergoeding belastingvrij te laten zijn. Aanvullend op dit vrijwilligersreglement worden met de individuele vrijwilligers overeenkomsten gesloten.

1.15 Realisatie 2023

De gerealiseerde omzet dagbesteding:

	2022	2023
Gemeente Enschede	140080	151456
Gemeente Haaksbergen	5647	6195
PGB	16320	16887
De Weerde	1666	8631
Mediant	748	516
Tactus	7301	4061
Totaal Dagbesteding	171762	187746

De omzet van de gemeenten Enschede en Haaksbergen is door de WMO gefinancierd. Deze omzet is door accountantskantoor Moore MKW gecontroleerd en er is een goedkeurende verklaring afgegeven.

1.16 Aanbesteding 2021-2022

Er heeft geen nieuwe aanbesteding plaats gevonden, de bestaande aanbesteding is gecontinueerd tot 31-12-2024.

1.17 Kwaliteit

1.17.1 Certificering

In het kader van de aanbesteding bij Samen14 wordt o.m. als eis gesteld dat onze vereniging beschikt over het kwaliteitsmanagementsysteem volgens de ISO 9001 norm. Dit managementsysteem vereist o.m. dat procedures m.b.t. onze deelnemers op een transparante wijze worden vastgelegd, dat er gekwalificeerde BHV'ers zijn, dat er ARBO-regels in acht worden genomen etc.

Door de Walvis Consulting Group zijn we gescreend.

Tijdens de audit van 15 april werd een major non-confirmity (tekortkoming) geconstateerd op het item: Methodisch werken met cliënten en een tweetal minor non-confirmities op de items: Beoordeling van de effectiviteit van het kwaliteitsmanagementsysteem en

ouderdom VOG's (Verklaring Omtrent het Gedrag) van beroepskrachten en bestuursleden. Daarnaast was er sprake van een observatie (corrigerende maatregelen zijn dan niet vereist) betreffende: Aantoonbaarheid RI&E (Risico-inventarisatie & Evaluatie) en plan van aanpak. Tijdens de audit van december is vastgesteld dat geen van de non-confirmities en observaties volledig kunnen worden gesloten. Ten aanzien van het methodisch werken is

een verbetermaatregel genomen (nieuw intake formulier), waarmee de major non-confirmity is afgewaardeerd naar minor non-confirmity. Een concrete uitwerking van het persoonsbeeld en risicotaxatie naar een ondersteuningsplan met concrete doelen ontbreekt nog. Tevens zijn er nog geen nieuwe VOG's aangevraagd. Tot slot ontbreken duidelijke afspraken over borging en overdraagbaarheid van kennis en informatie van de bestuursleden.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

- Het voor 1 april 2023 ontwikkelen en gaan gebruiken van een ondersteuningsplan voor de cliënten, met daarin duidelijke afspraken en acties hoe de cliënt wordt geholpen bij het realiseren van de zorgvraag en zorgdoelen.
- Het voor 1 februari 2023 opvragen van nieuwe VOG's voor de twee beroepskrachten waarvan de VOG te oud is.
- Het maken van afspraken hoe kennis en informatie tussen bestuursleden zodanig kan worden gedeeld en of overgedragen dat de continuïteit van werkzaamheden en de toegang tot relevante informatie is gewaarborgd.

Met betrekking tot het realiseren van bovenstaande verbeterplannen hebben wij ondersteuning en adviezen ontvangen van een stafmedewerker van Mediant (Adviseur beleid & kwaliteit).

1.17.2 Vakkennis van ons personeel

Voor de ontwikkeling van het personeel is een plan ontwikkeld:

- De heer Vincent Hofstede volgt een cursus management. Hij ontvangt maandelijks lessen van ons bestuurslid Aart van den Berg. In deze lessen wordt aandacht gegeven aan het stroomlijnen van bedrijfsprocessen en het aansturen van personeel.
- Onze personeelsleden waren allen in het bezit van het certificaat bedrijfshulpverlener. Deze certificaten zijn inmiddels verlopen, door de Covid-19 beperkingen was het nog niet mogelijk om lessen te volgen voor de vernieuwing van deze certificaten. (deze zijn voor 2023 ingepland)
- Op advies van de gemeente Enschede starten medewerkers met een EVC traject (Eerder Verworven Competenties) vanwege het gegeven dat medewerkers geen zorgopleiding hebben genoten.

1.17.3 Arbo

Onze vereniging is aangesloten bij ArboNed, waar onze personeelsleden o.m. de gelegenheid hebben een bedrijfsarts te consulteren en het preventiespreekuur te bezoeken.

1.17.4 Veiligheid

Met behulp van de vragen in de RI&E Stigas/Zorgboerderijen is een Risico-inventarisatie & Evaluatie (RIE) opgesteld. Hiermee is vastgelegd wat op dit moment de stand van zaken is op het gebied van de arbeidsomstandigheden bij 't Helmgras.

De uitkomsten uit de RIE geeft inzicht in de aanwezige risico's voor veiligheid, gezondheid en welzijn van de medewerkers in het bedrijf. Dit stelde ons in staat een plan van aanpak op te stellen waarmee we de risico's kunnen verminderen en/of te beheersen en noodzakelijke verbeterpunten oppakken.

Het volgende bedrijfsbezoek door de Stigas staat gepland voor 2023.

1.17.5 Klachtenprocedure

Het kan gebeuren dat men een klacht heeft of ontevreden is over de activiteiten of de dienstverlening van vereniging 't Helmgras. Om de klacht op te kunnen lossen en in de toekomst de kwaliteit hoog te houden, horen we graag wanneer iemand niet tevreden is. Onderstaande procedure geeft een korte uitleg over wat te doen bij klachten:

- Men kan kiezen voor een *interne procedure* waarbij men de klacht bespreekt met de bedrijfsleider Vincent Hofstede en/of met het bestuur van de vereniging vertegenwoordigd door: Bert Harens.
- Ook kan men kiezen voor een *externe procedure* waarbij de klacht rechtstreeks bij de klachtencommissie wordt ingediend.

Hieronder staan de interne klachtenprocedure en de externe klachtenprocedure beschreven.

1.17.5.1 Interne klachtenprocedure:

Als een deelnemer, diens familie (of vertegenwoordiger) of vrijwilliger een klacht heeft of ergens ontevreden over is, dan kan men de volgende stappen (in deze volgorde) ondernemen:

- De klacht op een rustig tijdstip bespreken de bedrijfsleider. Leg duidelijk uit waarom er ontevredenheid is, wat er in zou moeten veranderen en waarom. Men kan eventueel iemand meenemen om te helpen bij dit gesprek.
- Is de klacht niet opgelost, en is de klager nog steeds ontevreden of komt men samen niet tot een oplossing komen? Dan er een afspraak worden gemaakt met de door het bestuur benoemde vertrouwenspersoon, dhr. Bert Harens. Deze is te bereiken via het e-mailadres bertdiny@icloud.com of telefoonnummer 06-19717632.
- Uiteraard men ook met de hiervoor genoemde vertrouwenspersoon contact opnemen zonder eerst met de bedrijfsleider te overleggen

1.17.5.2 Externe klachtenprocedure

Wanneer men bovenstaande stappen heeft doorlopen en nog steeds ontevreden is over bepaalde zaken of de klacht nog steeds niet opgelost is, kan men de klacht voorleggen aan:

Klachtenportaal ZORG B.V.
Westerstraat 117
1601 AD Enkhuizen

Op de website <https://klachtenportaalzorg.nl> is een digitaal klachtenformulier te vinden. Ook is Klachtenportaal ZOTG B.V. te bereiken via het e-mailadres: info@klachteportaalzorg.nl

Er zijn in 2022 geen klachten ingediend bij de vertrouwenspersoon en de externe klachtencommissie.

1.17.6 Tevredenheidsonderzoek

Onder de deelnemers is in 2023 geen tevredenheidsonderzoek verricht.

1.18 Verzekeringen

Ten aanzien van de verzekeringen zijn er in het jaar 2022 geen nieuwe ontwikkelingen geweest. Net als in voorgaande jaren:

- zijn onze opstallen, machines, gereedschappen en inventarissen adequaat verzekerd;
- zijn er aansprakelijkheidsverzekeringen afgesloten;
- is er een inkomensverzekering voor de opvang van langdurige ziekte van onze personeelsleden;
- zijn onze vrijwilligers collectief verzekerd door de gemeente Enschede. Een rechtsbijstandverzekering ontbreekt, maar een verzekering die voldoende dekking biedt, blijkt erg duur te zijn. Omdat we in het verleden niet of nauwelijks juridische problemen hebben gekend, is het besluit genomen eventuele kosten voor rechtsbijstand in de toekomst voor eigen rekening te nemen.

1.19 Belastingdienst

Door de Belastingdienst zijn we erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (zie ook onder 1.8 ANBI erkenning).

We zijn vrijgesteld van het doen van aangiften voor de omzetbelasting. Over onze omzet hoeven we geen BTW af te dragen. Daar staat tegenover dat we de door ons betaalde BTW op onze inkoop niet kunnen verrekenen.

Hoofdstuk 2 Vastgoed

2.1 Bezit Vastgoed.

De vereniging 't Helmgras bezit de volgende 9 opstallen:

De Boerderij

De Appartementen

Het Atelier

De Schuur

De Schaduwhal

De Glazen Kas

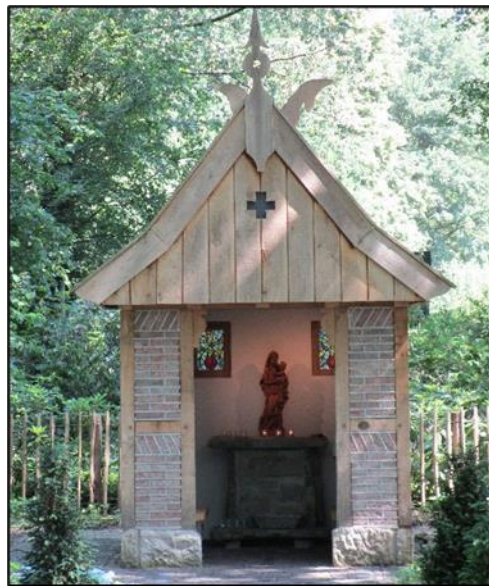

Het Kippenhok

De Tunnelkassen

De Mariakapel

2.2 Gepachte grond

Het gepachte perceel, op hoogte gebracht

2.3 Werkzaamheden

De navolgende werkzaamheden zijn verricht:

- De locatie voor de nieuwbouw van de appartementen is reeds in 2022 bouwrijp gemaakt. De plannen voor de bouw zijn ook in 2023 weer opgeschort omdat de

provincie Overijssel geen bouwsubsidie ter beschikking had en de rente te hoog was om zonder subsidie te bouwen. Aannemersbedrijf Kuipers Langeveen hebben we bericht dat we de bouw moeten uitstellen. Het voorbereidende werk dat door het bedrijf is verricht, blijft in zijn archief.

- In 2023 is, waar nodig, aan het vastgoed onderhoud verricht. De grootste post was het schilderen van de voor- en achterdeuren van de appartementen. Verder waren er nog kleinere reparaties nodig die door bedrijven of in eigen beheer uitgevoerd werden.
- In 2022 is de groundbewerking gestart voor de gepachte grond. In 2023 is de kavel op hoogte gebracht en gereed om in gebruik te nemen.
- Het gepachte perceel is het hele jaar door opgeschoond door liggende stenen en puin op te ruimen, de Japanse duizendknoop is handmatig bestreden.
- De opgebrachte grond is geëgaliseerd en er is meermaals een topbewerking uitgevoerd om onkruid tegen te gaan.
- Aan het einde van de zomer was het te nat zodat fijn nivellering en inzaai niet uitgevoerd konden worden. Om dezelfde reden is de aanleg van vijver en looppad zijn uitgesteld tot 2024.

Hoofdstuk 3 Verhuur en bewonerszaken

3.1 Algemeen

2023 stond enerzijds in het teken van volledig herstel na de ingrijpende Covid-periode en terug naar “het oude normaal” waarbij de bewoners weer terug konden naar de vertrouwde manier van met elkaar werken en wonen.

Anderzijds ontstond toenemende bezorgdheid en ook onrust over de ontwikkelingen m.b.t. de samenwerking met Mediant. Grootste zorg was het idee dat men weer terug zou moeten naar de status van patiënt/client met verpleging en/of professionele woonbegeleiding, m.a.w. dat het zelfstandig huren verloren zou gaan. Hoewel dat laatste inderdaad het geval is, hoeft dat niet te betekenen dat de huidige mate van autonomie in het geding is. Mediant wil in het kader van samenwerking/overname overgaan tot wonen op het Helmgras met behulp van een WLZ indicatie “wonen”, wat betekent dat Mediant in principe niet als verhuurder gaat fungeren¹.

Eén boerderijbewoner had zo weinig vertrouwen in een goede uitkomst hierin dat hij is vertrokken naar elders.

Mediant heeft overigens aangegeven de unieke situatie van 't Helmgras van groot belang te achten en zoveel mogelijk te willen behouden.

Op dit moment is nog niet duidelijk waartoe de ontwikkelingen zullen leiden en blijft de onzekerheid voor de bewoners nog bestaan waarbij de één meer vertrouwen heeft in een positieve uitkomst dan de ander.

3.2 De 6 woonunits binnen de boerderij

Tijdens de verkenning van de samenwerking met Mediant werd, zoals ook al eerder, vastgesteld dat de units niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. Er zal dan ook op termijn een plan komen voor nieuwbouw op het terrein van 't Helmgras, waarna de boerderij voor andere functies binnen 't Helmgras gebruikt zal gaan worden.

In 2023 is, zoals vermeld, één bewoner van de boerderij helaas vertrokken. De opengevallen plek zal in afwachting van de ontwikkelingen niet opnieuw ingevuld worden.

Verder hebben zich geen wijzigingen in de bewoning voorgedaan.

In 2023 werd besloten de 6-wekelijkse bewonersvergaderingen te koppelen aan die van de appartementen omdat op die manier zaken die voor alle bewoners belangrijk zijn beter besproken en afgestemd konden worden, zeker gezien de lopende ontwikkelingen. Dit beviel goed al liet de aanwezigheid van enkelen soms te wensen over. Echter door onderling contact en door het contact met vrijwilligster en bedrijfsleider kon iedereen toch worden geïnformeerd en gehoord.

De woonsfeer op de boerderij was als vanouds goed, met onderling respect voor elkaars leefwijze.

3.3 De 8 appartementen

Eén bewoonster is wegens haar algehele gezondheidstoestand langdurig opgenomen binnen Mediant. Verder zijn er geen wijzigingen geweest m.b.t. de samenstelling van de bewonersgroep.

De waardering voor de woonlocatie en voor de appartementen zelf, in combinatie met het werken bij de kwekerij of de ambachten, blijft groot bij de bewoners.

Ook bij deze groep is er een grote tolerantie naar elkaar ondanks de best grote verschillen in leefwijze. Men heeft oog voor elkaar en er is bezorgdheid en steun als het met iemand

---

¹ Intussen is gebleken dat meerdere bewoners niet voor de WLZ-financiering in aanmerking komen en heeft Mediant een externe partij benaderd die de verhuur van de appartementen wil verzorgen. Hierdoor kunnen de bewoners met een WMO-indicatie blijven wonen.

minder goed gaat. Er zijn natuurlijk ook weleens problemen of onenigheden maar in goed overleg kan er altijd wel een oplossing gevonden worden.

De 6-wekelijkse bewonersvergaderingen met een bestuurslid en met de vrijwilligster zijn, zoals gemeld, nu gekoppeld aan die van de boerderij. Het zijn belangrijke momenten voor informatie en uitwisseling.

3.4 Huuradministratie

3.4.1 Inning van de huren

De huuradministratie ligt in handen van de administrateur. In principe wordt de huur geïnd door middel van een incasso-opdracht. Ultimo 2023 heeft niemand een huurachterstand.

3.4.2 Jaarlijkse huurverhoging

Jaarlijks wordt de huur op 1 juli aangepast met een percentage dat landelijk wordt vastgesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit was in 2023 3,1%. Voor de bewoners van de kamers is besloten tot een huurverhoging van 2,6%. Naast het genoemde percentage van 3,1% heeft de Rijksoverheid besloten een maximum huurbedrag, t.w. € 575,03, vast te stellen voor huurders met een laag inkomen, dit bedrag is daarom door ons gehanteerd.

Hoofdstuk 4 Kwekerij en Atelier

4.1 Kwekerij

4.1.1 Fruitbomen

We hebben dit jaar een goede appeloogst gehad, n.l. ca. 90 kg. We hebben hier pakken appelsap van laten persen bij de Twentse Sappmobiel en deze pakken gingen in de verkoop. Ook met de kerst was er veel vraag naar.

4.1.2 Pompoenen

Dit jaar zijn de eetbare pompoenen in de moestuin gekweekt en de sier-kalebassen op worteldoek in de fruitboomgaard. Door droogte en de extremere weersomstandigheden hebben niet alle plantjes het overleefd en derhalve was er minder opbrengst.

4.1.3 De groentetuin

Door wisselende weersomstandigheden was de opbrengst van de groenten dit jaar gering. We hebben besloten om de moestuin wat kleiner te maken. De opbrengst was niet erg groot. Dat kwam mede door de reeën die zich in de moestuin tegoed deden aan de groente en het fruit. De aardbeivakken hebben we opnieuw ingeplant op worteldoek en een frame getimmerd om het af te dekken. De opbrengst van de aardbeien was goed.

4.1.4 Openhaardhout

In het afgelopen jaar hebben we ongeveer 55m³ openhaardhout à € 120 per m³ (plus € 10,- afleveringskosten) omgezet. Onze voorraad is helemaal verkocht.

Er is nieuw stamhout ingekocht omdat er minder courant hout werd binnengebracht door externe partijen. De marktprijs van het ingekochte hout is wel hoog waardoor er een minder goed verdienmodel is voor ons. Voorheen kwamen derden, uit goodwill, nog wel eens gratis hout aanbieden. Dat gebeurt nu niet meer! Het is dus wel noodzaak om duur stamhout in te kopen om onze deelnemers in de wintermaanden aan het werk te houden. Gelukkig is de marktprijs voor openhaardhout nog hoog genoeg om toch nog rendement te creëren.

4.1.5 Kleinschalige aanleg

De aanleg en het onderhoud van tuinen is gelukkig wel weer op gang gekomen. In 2023 zijn o.m. de volgende werkzaamheden verricht:

- Bij een particuliere klant is de tuin geruimd en opnieuw ingeplant;
- bij een sportkantine zijn plantvakken aangelegd;
- er zijn planten geleverd voor patio's bij Mediant en
- het hele jaar door, is 2 maal in de maand onderhoud gepleegd op het terrein van een bedrijf in Haaksbergen.

4.1.6 Machines

Onze machines zijn ook in 2023 voor de jaarlijkse keuring aangeboden.

In 2023 hebben we geen nieuwe machines aangeschaft maar wel diverse apparaten gehuurd.

4.1.7 Perkgoed en vaste plantenverkoop

- De verkoop van vaste planten zit weer in de lift, we hebben hierdoor meer dagbesteding aan het oppotwerk kunnen besteden.
- Ook hebben we dit jaar een paar nieuwe soorten toe kunnen voegen aan ons assortiment.
- De perkgoedverkoop is in zijn geheel goed verlopen ook hebben we een aantal grotere bestellingen uit de wijk gehad.
- Door de hogere prijzen staan de marges wat onder druk.

- De tweede week van mei was heel warm en hebben we veel water moeten geven. De gemaakte eb en vloed watertafels hebben hun dienst bewezen.
- We mochten een groot aantal hangpotten verzorgen voor een bedrijf in Haaksbergen. Het is fijn dat op deze manier onze vereniging wordt ondersteund.

4.1.8 Kerstbomen

We waren gewend om met de kerstboomverkoop te starten na 5 december, Sinterklaasavond. De kerstverkoop begint de laatste jaren al veel eerder en daarom hebben we ons aangepast aan deze trend. Dit heeft geresulteerd in een goede omzet. Er is voorzichtig ingekocht, daarom waren weinig bomen over. Er worden tijdens de kerstverkoop vaak kerstbomen tegen stunt prijzen aangeboden en dat heeft tot gevolg dat voor ons de marges onder druk staan.

4.1.9 Imkerij

In het algemeen zijn de bijenvolken zijn bijna allemaal de winter doorgekomen. Onze eigen drie volken waren in orde, één van de gastvolken was dood door de zogenoemde verdwijnziekte.

Er is dit jaar twee keer geslingerd, dat heeft ons 71,3 kilo honing opgeleverd.

Gedurende het seizoen hebben verschillende deelnemers meegewerkt en gekeken in de bijenkassen, geholpen met slingeren, afvullen in potten en voorzien van ons etiket.

Ook de verkoop van honing is positief, men komt speciaal voor lokale honing naar ons toe.

4.2 Atelier

4.2.1 Algemeen

Ook in het achterliggende jaar hebben we nieuwe medewerkers mogen verwelkomen in de ateliergroep.

4.2.2 Presentatie van ons werk in 2023

- Op 1 april stonden we op uitnodiging met een kraam vol creatieve producten op de voorjaarmarkt van de *Vrije School 'De Noorderkroon'*.

- Van 7 t/m 14 oktober hebben we deelgenomen aan de Art Brut Biënnale 2023 in Hengelo. Dit was een extra Art Brut, normaal wordt het om de 2 jaar georganiseerd. Met veel keramiek, kaarsen, schilderijen en eigen honing was onze stand, op het drukbezochte BlijGoed Atelierplein, weer een kleurrijk geheel. De belangstelling was groot en van alle deelnemers is werk verkocht. Dat was een goede opsteker voor allen.

Stand Art Brut Biënnale

- Eind september was de Oogst- en Burendag bij Erve Leppink. Wij stonden daar met keramiek, kaarsen, vaste planten, pompoenen en honing. Onze deelnemers hebben samen de verkoop gedaan, het liep perfect!
- In december hebben we onze eigen kerstmarkt georganiseerd in de Glazen Kas. Daarnaast waren we present op de kerstmarkten van Mediant en Erve Leppink. Ondanks de kou was het gezellig. Er is honing en zelf gemaakte kerstsetjes met kaarsen en keramiek verkocht.

4.2.3. Keramiek

Iedereen werkt naar tevredenheid in ons nieuwe atelier, het is goed geïsoleerd en lekker warm. Betere verlichting zorgt voor goed licht tijdens het werk. Er zijn ook dit jaar weer bijzondere werkstukken gemaakt, we misten echter wel onze winkel als verkooppunt. Dit is opgelost door bij de entree van de boerderij een 'etalage' te maken van vitrines. De schilderijen zijn opgehangen op de deel van de boerderij: een wand vol voor ieder wat wils!

4.2.4 Kaarsen

In de kaarsenmakerij zijn kaarsen gegoten die daarna met de hand beschilderd zijn met waxpennen met o.a. florare motieven.

Beschilderen kaarsen

4.2.5 Schilderijen

Er zijn dit jaar nieuwe werken op doek en papier gemaakt door onze schilder Harry. Hopelijk kunnen ze binnenkort weer eens op een expositie hangen. Ook kegelkaarsen met marmerpatroon zijn een nieuwe toevoeging. Voor het Hospice in Enschede zijn kaarsen gegoten en er zijn veel waxinelichtjes voor onze Mariakapel geproduceerd.

Hoofdstuk 5 PR en Fondsenwerving

5.1 Fondsenwerving

We hebben dit jaar geen aanvragen bij fondsen gedaan. Omdat onze bewoners geen rechtstreekse energievergoeding van het Ministerie van Economische Zaken hebben ontvangen, hebben we een aanvraag voor 'Energievergoeding t.b.v. bewoners met blokverwarming'. Deze aanvraag is gehonoreerd, een klein deel daarvan is de vereniging toegevallen wegens leegstand van een kamer.

5.2 Website en Facebook

5.2.1 De nieuwe website

De website werkt naar behoren.

5.2.2 Facebook

Ook onze eigen pagina op Facebook functioneert naar tevredenheid. Deze is vanuit onze eigen website aan te klikken.

Regelmatig vermelden we hier wat we aan het doen zijn.

5.3 Reclame voor onze producten

We promoten onze activiteiten en producten via:

- Onze eigen facebookpagina.
- De Facebookpagina Helmerhoek Nieuws heeft regelmatig aandacht voor 't Helmgras.
- We hebben een vaste column in de wijkkrant van Enschede-Zuid. De krant belicht daarin het reilen en zeilen binnen onze vereniging.

5.4 Publiciteit

Op 7 juli was er een open dag voor de bewoners van de zuidwijken. Hierbij is samengewerkt met 'De Groene Karavaan Twente'.

5.4 Rondleidingen

Regelmatig krijgen kandidaat deelnemers en belangstellenden een rondleiding.

Hoofdstuk 6 Recreatieve activiteiten

Om onze verbondenheid te stimuleren worden jaarlijks enkele momenten gecreëerd, waarin we gezellig en ontspannen met elkaar omgaan.

In 2023 waren dat:

- In januari zoals gebruikelijk het jaar geopend met een etentje bij Sensazia

- In april is de algemene ledenvergadering afgesloten met een diner bij Captain Jack in Buurse.

- Op de laatste dag voor de vakantie hadden we de gebruikelijke jaarlijkse barbecue. Dit jaar weer met de foodtruck waar men oa. döner en kebab kon bestellen .

- In oktober een uitstapje naar Zoo Osnabrück, iedereen kreeg wat zakgeld mee en al met al was het een zeer geslaagde dag.

- Rond Sinterklaas aan de deelnemers een chocoladeletter uitgereikt en een zak pepernoten.

- Op de laatste werkdag van het jaar hebben we oliebolletjes gebakken in de glazen kas en ook werden de kerstpakketten uitgedeeld.

Hoofdstuk 7 Jaarrekening 2023

7.1 Balans

(bedragen in Euro's)

Activa	31 december 2023	1 januari 2023
<u>Vaste activa</u>		
Materiële vaste activa		
Gebouwen en terrein	1318000	1128000
Inventaris	<u>p.m.</u>	<u>p.m.</u>
	1318000	1128000
<u>Vlottende activa</u>		
Liquide middelen	109182	124975
Vorraden	10881	6685
Debiteuren/Vorderingen	<u>19525</u>	<u>25782</u>
	139588	157442
Totale activa	<u><u>1457588</u></u>	<u><u>1285442</u></u>
<u>Passiva</u>		
<u>Eigen vermogen</u>		
Herwaarderingsreserve	1188414	998414
Voorzieningen	139538	140279
Algemene reserve	<u>31230</u>	<u>26587</u>
	1359182	1165280
<u>Overige passiva</u>		
Schulden op lange termijn	50825	70937
Schulden op korte termijn		
Waarborgsommen	3000	3250
Aflossing hypotheek	20770	19723
Crediteuren/nog te betalen	0	4259
Loonheffingen/Pensioenpremie	15263	13864
Reservering vakantiegeld	8547	8129
Vooruit ontvangen betalingen	<u>0</u>	<u>0</u>
	47581	49225
Totale passiva	<u><u>1457588</u></u>	<u><u>1285442</u></u>

7.1.1 Toelichting op de balans

Algemeen

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van historische kosten.

De Balans en de Verlies- en Winstrekening wijken op enkele plaatsen af van de publicatie van 2022. Bij herberekening kwamen enkele fouten aan het licht. Deze zijn in deze publicatie gecorrigeerd.

Balanswaardering

- Materiële vaste activa
De waarde van het onroerend goed is gebaseerd op de door de gemeente Enschede berekende WOZ.
De materiële overige vaste activa worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met de ontvangen subsidies en voorzieningen. Omdat de vereniging geen vennootschapsbelasting is verschuldigd worden de investeringen, waarvoor middelen aanwezig zijn, niet geactiveerd.
Er wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruikname van de activa
De waarde van onze totale materiële vaste activa is in 2010 ten behoeve van de verzekering getaxeerd op ruim € 1.900.000
- Voorraden
De kwekerijvoorraden, bestaand uit potplanten en tuinplanten die nog in de grond zitten, worden worden gewaardeerd op 50% van de verkoopwaarde.
De voorraad gereed product wordt gewaardeerd op 70% van de verkoopwaarde.
De overige voorraden worden gewaardeerd op hun inkoopwaarde.
- Vorderingen, liquide middelen en schulden worden opgenomen tegen nominale waarden. Oninbare vorderingen worden afgeschreven.

	<i>31 december 2023</i>	<i>1 januari 2023</i>
<u>Waarde onroerend goed</u>		
Boerderij	318000	308000
Rondemaatweg 59, 63, 67 en 71	516000	424000
Rondemaatweg 61, 65, 69 en 73	<u>484000</u>	<u>396000</u>
	1318000	1128000
<u>Liquide middelen:</u>		
Kas	88	501
Rabo BedrijfsSpaarRekening 3167.477.822	91155	101149
Rabo Rekening Courant 3167.96.476	<u>17939</u>	<u>23325</u>
	109182	124975
<u>Voorraad</u>		
Planten en pootgoed	1400	1875
Grondstoffen Ambachten	2182	1630
Openhaardhout	5799	875
Gereed product	<u>1500</u>	<u>2305</u>
	10881	6685
<u>Debiteuren/vorderingen</u>		
-vooruit betaalde bedragen	0	5446
-debiteuren	20420	20205
-nog te ontvangen huur etc.	<u>0</u>	<u>131</u>
	20420	25782
<u>Crediteuren/nog te betalen</u>		
div.crediteuren	0	4259

7.2 Verlies- en winstrekening 2023

(bedragen in Euro's)

		2023		2022
Omzet	308476		270807	
Inkoopwaarde v.d. omzet	<u>25654</u>		<u>16524</u>	
Brutomarge		282823		254283
Personeelskosten	-	194375	-	191252
Overige bedrijfslasten	- <u> </u>	<u>85081</u>	-	<u>101411</u>
Bedrijfsresultaat		3336		-38379
Ontvangen rente	+	2	+	5
Betaalde rente	-	4641	-	3534
Resultaat op beleggingen	-	0	+	2483
Overige baten en lasten	+	7934	+	34655
Vrijval voorziening Nieuwbouw	+	0	+	16768
Vrijval voorziening Machines		0	+	0
Niet geact. uitg. tbv bedrijfsuitrusting	- <u> </u>	<u>2020</u>	-	<u>1550</u>
Resultaat		<u><u>4642</u></u>		<u><u>10447</u></u>

7.2.1 Toelichting op de V- & W-rekening

De verlies- en winstrekening is opgesteld volgens het functionele model. Hierbij worden de direct aan de netto-omzet toe te wijzen kosten van de omzet afgetrokken, waardoor de bruto marge ontstaat.

De omzet wordt gevormd door de volgende componenten:

- Verkoop dagbestedingsactiviteit aan de gemeenten Enschede, Haaksbergen, PGB en, via onderaanneemconstructie, aan andere zorgverleners.
- Huuropbrengst i.v.m. verhuur kamers in de boerderij en appartementen in het nieuwe woongebouw;
- Verkoop van geproduceerde producten en
- Uitvoering van kleinschalige projecten (tuinaanleg).

De inkoopwaarde van de omzet wordt bepaald door de kostprijs van de ingekochte grondstoffen, handelsartikelen e.d., gesaldeerd met de voorraadmutatie.

De personeelskosten bestaan uit de loonkosten van de personeelsleden, de deelnemersvergoeding, cursus- en diverse personeelskosten

De overige bedrijfslasten betreffen dat deel van de verkoop- en beheerskosten, dat niet uit afschrijvingen en/of personeelskosten bestaat

Onder overige baten zijn de opbrengsten die niet rechtstreeks met de bedrijfsvoering verband houden, zoals subsidies, giften en contributies verantwoord.

2023

2022

Omzet

Verkoop dagbestedingsplaatsen aan Mediant	516	748
Verkoop dagbesteding PGB	15992	16320
Verkoop dagbesteding Schiffers	0	518
Verkoop dagbesteding aan Gem. Enschede	151456	140080
Verkoop dagbesteding aan Gem. Haaksbergen	6195	5647
Verkoop dagbesteding Tactus	4061	7301
Verkoop dagbesteding de Weerde	8631	1666
Verhuur kamers	17075	16538
Verhuur appartementen	54791	53971
Opbrengst zonnepanelen	4210	1024
Verkoop		
-Perkgoed en violen	13492	10265
-Kerstbomen	4165	4733
-Vaste planten en heesters	7491	2076
-Open haard hout	7040	1765
-Honing	1188	718
-Eieren	454	299
-Kaarsen	2437	2183
-Keramiek	1417	2050
-Houtdraaiproducten	9	13
-Overig	<u>2915</u>	<u>1085</u>
	40607	25188
Uitvoering projecten	<u>4942</u>	<u>1808</u>
	308476	270807

Inkoopwaarde v.d. omzet

-Perkgoed en violen	9991	7129
-Kerstbomen	3630	4119
-Vaste planten en heesters	2518	148
-Open haardhout	6159	180
-Dierenvoer	484	551
-Kaarsenmakerij	2195	265
-Keramiek	435	269
-Bijen	1059	539
-Onderaannemers	1268	960
-Overig	2364	<u>2010</u>
	30103	16170
Voorraadmutatie	<u>-4449</u>	<u>354</u>
	25624	16524

Personeelskosten

Loonkosten	175504	174871
Deelnemersvergoeding	11195	10643
Vrijwilligersvergoeding	2560	2304
Diverse personeels-/deelnemerskosten	2939	3192
Scholings- en cursuskosten	<u>2178</u>	<u>243</u>
	194375	191252

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Overige bedrijfslasten		
Pacht	1053	1053
Verbouw Toonzaal	0	16678
Schoonmaakkosten	6321	6433
Reparatie- en onderhoudskosten	4913	15885
Verzekeringen en zakelijke belastingen	18360	18017
Gas, water en elektra	11243	15389
Diverse huisvestingskosten	3031	456
Bankkosten	762	562
Porti, telefoon en internet	1010	921
Accountant- en kantoorkosten	12621	9397
Contributies en abonnementen	1375	1486
Reis- en verblijfskosten	257	183
Bestuurskosten	472	3587
Kantinekosten	1995	2174
Public relation	512	792
Autokosten	4904	5072
Machines en gereedschappen	6507	2682
Nagekomen lasten voorgaand jaar	9336	336
Diverse algemene kosten	<u>409</u>	<u>308</u>
	, 85081	, 101411
Overige baten		
Subsidie	759	1032
Contributie	1278	1256
Overige inkomsten		25080
Nagekomen baten voorgaand boekjaar	<u>5897</u>	<u>7288</u>
	7934	34655

Hoofdstuk 8 Historie van 't Helmgras

8.1 Geschiedenis van de Vereniging 't Helmgras.

8.1.1. Inleiding

Omdat 't Helmgras sinds 2022 geconfronteerd wordt met nieuwe wetgeving en regels ten aanzien van de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en WTZi (Wet toelating zorginstellingen) moet er ook een aanpassing aan de statuten plaatsvinden van de Vereniging 't Helmgras zullen de Verenigingsstatuten veranderd moeten worden in stichtingsstatuten. De Minister van Medische Zorg eist daarmee sinds 2021 een essentiële verandering van de structuur van 't Helmgras. Het proces van verandering zullen we beschrijven in het hoofdstuk over de Toekomst van de Vereniging 't Helmgras. Het afscheid van de Verenigingsstructuur, beschreven in de Statuten van 1988 vraagt om een evaluatie en terugzien naar de waarde van de Vereniging voor alle mensen met een psychische beperking die lid van 't Helmgras waren en nog zijn.

Het jaar 2023 werd vooral bepaald door besprekingen over de samenwerking tussen 't Helmgras en Mediant. Eind van dat boekjaar werd duidelijk dat de hechtere samenwerking in de toekomst voor beide instellingen een verrijking zou zijn. Daarom is het goed om een overzicht te presenteren van de rijke geschiedenis van 't Helmgras.

8.1.1.1 'T WÖRDT NIE WAT!

Zoals velen van ons bewust of onbewust weten, wordt de zin van het leven bepaald door het feit of iemands levensverhaal er mag zijn met al zijn positieve en negatieve kanten. Het levensverhaal van 't Helmgras, een vereniging van mensen met een psychische beperking, heeft het verdiend om verteld te worden, omdat zich daarbinnen het levensverhaal afgespeeld heeft en afspeelt van mensen met een psychische beperking die in de afgelopen 38 jaar lid waren van de Vereniging, de gemeenschap 't Helmgras.

Als men in Twente denkt dat iets niet kan, dan wordt in Algemeen Beschaafd Twents gezegd: 't wördt nie wat. Dat hebben ook de leden van 't Helmgras in de eerste jaren vaak te horen gekregen: 't wördt nie wat. Niet-Twentenaren - waaronder enkele leden van de Tweede Kamer - zeiden het iets plechtiger: "dat kunnen ze niet".

Achtendertig jaar(38) Vereniging 't Helmgras lijkt heel lang. Veel bedrijven bestaan geen twintig jaar en leggen veel eerder het loodje. Met de naam 't Helmgras geeft de oprichtingsgroep de missie aan die ze probeerde uit te dragen. We houden stand omdat we veel steun hebben van elkaar, elkaar vasthouden, zoals 't Helmgras al eeuwenlang het losse zand van de Nederlandse en Duitse Noordzeekust vasthoudt tegen de herfst- en voorjaarsstormen.

8.1.1.2 De oprichting

De Vereniging 't Helmgras is in 1988 opgericht door een tiental mensen met een psychische beperking. Zij zagen dat zij en hun lotgenoten weinig kans hadden om na ontslag uit het psychiatrisch ziekenhuis een arbeidsplaats te vinden en zo weer deel uit te maken van de maatschappij. Tijdens onderlinge gesprekken in 1986 kwamen ze vanuit hun intuïtie tot een gezamenlijke zijnservaring: ***“het leven heeft alleen zin als wij zelf verantwoordelijkheid kunnen dragen in deze maatschappij door***

De startgroep

te kunnen werken”. Door de eeuwen heen hebben mensen op een of andere manier gezegd wat de startgroep in 1986 onder woorden bracht. Het enthousiasme van die groep was groot, maar niemand wilde in eerste instantie naar hun verhaal luisteren. In hun gezamenlijke zijnservaring voelde de groep deze werkelijkheid, niet beredeneerd, maar vanuit eigen gevoel en intuïtie. Deze zijnservaring was voor hen het vermoeden van een nieuwe werkelijkheid voor mensen met een chronisch psychische beperking: *“ik kan verantwoordelijkheid dragen, ik ben creatief, ik kan werken, daarom is het goed dat ik besta”*.

Het bestaan van 't Helmgras is niet afhankelijk van enkele personen. Het heeft een solide fundament nl. saamhorigheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De huidige leden van 't Helmgras leggen Startgroep 1986 ook nu nog grote nadruk op

de eigen verantwoordelijkheid. Dat was en is het motto van de oprichters van 't Helmgras. Dat is de dynamiek van 't Helmgras.

Dat 't Helmgras statutair een Vereniging is, kwam na een gesprek met de directeur van het Ondersteuningsfonds van de Nederlandse kloosters (PIN, Projecten in Nederland). Hij had als directeur van een Crisiscentrum gezien hoe in zijn centrum niemand zich verantwoordelijk voelde voor het materiaal en het vastgoed. Om vier uur 's middags liet iedereen het gereedschap achter zich vallen. Het was hun zaak niet.

Na veel discussies werd juist vanwege de gezamenlijke verantwoordelijkheid besloten dat 't Helmgras een Vereniging zou worden. Toen de groep na een half jaar met een begroting voor gereedschap kwam, volgde van het PIN de eerste financiële toezegging nl f 60.000,- op voorwaarde dat er een boerderij gevonden werd. De groep nam de verantwoordelijkheid op zich om het bedrijf 't Helmgras op te richten.

8.1.1.3 Verantwoordelijkheid dragen in het leven is van essentieel belang.

Nergens verantwoordelijk voor zijn is funest; als je niets wordt *gevraagd* is er ook geen mogelijkheid om *antwoord* te geven. *“Als niemand je wat vraagt, ben je niet nodig, nergens voor nodig”*. Niet nodig zijn, doodt elke creativiteit.

Een van onze leden zei in de beginfase van 't Helmgras aan mensen van Ypsilon: “De dagen duren zonder werk heel lang. Het leidt tot eenzaamheid en het doen van *onzinnige* dingen. Het maakt je leven zinloos omdat niemand je nodig heeft.”

Wij zijn van mening dat wij met een psychische beperking heel stevig in onze schoenen staan als we zeggen: “als ik geen werk krijg, dan zorg ik zelf voor werk”. Welke werkloze die al een tijd geen werk heeft, bijvoorbeeld omdat hij op leeftijd is, zegt dan: “ik zorg zelf voor werk samen met anderen”? Meestal niet! Waarom niet? De schuld van de ander?

8.1.1.4 Financiële verantwoordelijkheid

Vanaf het ontstaan van de Vereniging is door iedereen contributie betaald. Helemaal in het begin was dat om een typemachine en het eerste papierwerk te kunnen betalen. Na de aankoop van de boerderij wilden we tijdens de pauzes graag een kop koffie drinken. Zonder de gezamenlijke contributie was daar geen geld voor. De contributie is blijven bestaan als teken van financiële gebondenheid aan de Vereniging, dus aan elkaar. Op **2 september 1988** werden bij notaris Hofsteenge door twee leden van de startgroep de handtekeningen gezet voor de oprichting van de Vereniging 't Helmgras. In de statuten staat helder omschreven dat we gezamenlijk de financiële verantwoordelijkheid dragen voor ons bedrijf. Jaarverslagen en begrotingen worden in de toekomst gezamenlijk besproken.

Hoe verschillend de mensen ook waren, vanaf het begin was er het wij-gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er ontstond door de lotsverbondenheid zielsverbondenheid. Dat gaf vooral in de tachtiger jaren van de vorige eeuw een enorme stimulans.

8.1.1.5 De buitenwereld (kennen en respect)

Maar...deze geschiedenis met elkaar hebben we niet zomaar cadeau gekregen.

Terugkijkend op 20ste verjaardag van 't Helmgras, kwam bij de startgroep één herinnering

over het beginfase heel sterk boven drijven n.l. de overtuiging van veel mensen: “wat die groep van 't Helmgras wil, zelf een boerderij beheren, dat kunnen ze niet”.

De reacties eind 80^{ger} jaren op onze vraag om steun waren hoofdzakelijk negatief, vooral van mensen uit de politieke en therapeutische wereld. Leden van de Tweede Kamer, vertegenwoordigers van Ministeries en Provincie, Professionals uit de GGZ, Ziektekostenverzekeraars etc. waren tijdens gesprekken met deze

groep niet in staat om de traditionele kijk op de werkelijkheid los te laten. Volgens hen waren mensen met een psychische beperking niet geschikt met elkaar zelfstandig te wonen en verantwoordelijkheid te dragen voor een bedrijf. Financiële investeringen waren via die instellingen niet te verkrijgen. “Laat professionals zorgen voor een zinvolle dagbesteding en het wonen van *deze mensen*”, was het advies van een Tweede Kamerlid aan de startgroep. “*Deze mensen* zijn niet in staat om dat zelf te doen”, niet wetend dat deze mensen voor hem zaten. Dat was pijnlijker voor het Tweede Kamerlid dan voor de initiatiefnemers. Hun werkelijkheid en mogelijkheden zagen zij op een andere manier dan de traditionele werkelijkheid zoals die gedacht werd door veel professionals.

Dezelfde discussie werd 20 jaar later in 2008 weer gevoerd in de psychiatrie, in hoeverre ervaringsdeskundigen, mensen met een psychische beperking, een professionele bijdrage kunnen leveren in de psychiatrische zorg. (Volkskrant 22-02-2008) Bij ons gebeurde het toen al 22 jaar en met redelijk succes.

8.1.1.6 Wie had er dan wel vertrouwen in de groep?

Van een bedrijf kregen we in 1988 een afgeschreven zeecontainer als schaftkeet en gereedschapsruimte.

In 1991 stelde de gemeente Enschede ons in de gelegenheid de boerderij Geessink's Broak met 2 hectare grond te kopen voor **f300.000**.

Bij de start van 't Helmgras waren er wel enkele fondsen en kerkelijke instellingen o.a. de Nederlandse kloosters, die het risico aandurfd en op een open wijze naar onze nieuwe werkelijkheid te kijken. Zij

doneerden gezamenlijk **f200.000,-** En ere wie ere toekomt, ook de directie van ziekenhuis Helmerzijde durfde de nieuwe werkelijkheid aan door ons met een starterlening van **f200.000,-** te steunen, ook al geloofde een aantal professionals van Helmerzijde niet in de nieuwe werkelijkheid.

De boerderij was een bouwval. Het terrein lag bezaaid met afval dat door de groep zelf opgeruimd moest worden. En toch, na een grondige verbouwing, zijn zes leden in de boerderij gaan wonen.

De zeecontainer

8.1.1.7 Waren we allemaal overtuigd van eigen kunnen?

De houding van “dat kunnen we niet”, zagen we ook bij de eerste leden van de Vereniging. Het betrof m.n. degenen die al een lang verblijf in de psychiatrie achter de rug hadden. Het geloof in eigen kunnen was tijdens hun jarenlange opname verdwenen, maar gemotiveerd door andere leden waren ze bereid om mee te doen. Voor deze mensen was het een lange weg om te geloven in het succes van 't Helmgras. Jarenlang had hun leven in het teken gestaan van een toekomstloos bestaan binnen

de psychiatrie. Het duurde voor lang voor ze er in gingen geloven dat er leven en werk mogelijk is buiten het instituut. Het is niet vanzelfsprekend om met een chronisch psychische beperking weer in je eigen kunnen te geloven. Enkele jaren geleden vertelde een van de eerste bewoners tijdens de koffiepauze dat hij op 't Helmgras wel 100 jaar wilde worden. Jarenlang had hij me met een “vies” glimlachje steeds verteld dat het toch niet wat werd met 't Helmgras. Op zijn Twents gezegd: “ 't wörd nie wat”. Jarenlang had hij ook bij ons geroepen: “ik wil dood”. Zo'n

opmerking geeft een zielsverbondenheid die ineens de tred van het dagelijkse leven overstijgt. Zeker ook als dezelfde persoon even later vraagt of hij, als het zover was, bij ons ook dood mocht gaan. Ja dat mocht. Tijdens zijn crematie waren we er allemaal. Bij de gemeenschap van 't Helmgras voelde hij zich gelukkig. Daarvoor hebben we 't Helmgras opgericht. Voor elkaars geluk

Boerderij Geessink's Broek

8.1.1.8 Hoe gaan we met elkaar om?

We gingen en gaan voorzichtig met elkaar om, maar ook met gedrevenheid, laten elkaar met rust, maar durven elkaar soms ook aan te spreken op overbodige gekte of notoire luiheid. Wat ons betreft, we hebben veel pro Deo gekregen, omdat we met niets begonnen. We waren in de letterlijke zin van het woord schooiers, bedelaars, en we zijn het af en toe nog. Positieve waardering van onderzoeksinstituten als het Trimbosinstituut stimuleerden ons. Instellingen en fondsen die ons eerst niet wilden steunen, bevestigden ons dat ze ongelijk hadden door ons jaren later wel te ondersteunen. Het was ook vertrouwen in ons eigen kunnen en voor een aantal van ons ook met enige steun van boven. Want ook dat heeft bij ons bestaansrecht. Badinerende opmerkingen van professionals in de psychiatrie over geloof had een aantal mensen van de startgroep geraakt. Daarom waren we blij met het Twentse gevelteken op de top van de boerderij, Adam en Eva onder het kruis. De Drentse zanger Daniel Lohues zong:

*Elk mens die hef zich 'n kruus te dragen
Opzich bennen die kruuzen precies eben groot
't verschil is; de iene hef der iene van piepschoem
En de ander die hef 'm van lood*

Op 't Helmgras proberen we elkaars kruis te helpen dragen.

8.1.1.9 Wat kunnen we som ook in beperkte mate?

Drukte van veel mensen om ons heen is soms moeilijk. De drukte van een kerstmarkt. Dat is ook onze kwetsbaarheid met onze chronisch psychische beperking. Je hebt soms dagen, weken dat je weer rust aan je hoofd en je gevoelens moet geven.

Maar, we laten door de jaren heen stille getuigen achter in de vorm van producten die we gemaakt hebben en de kwekerij die in 38 jaar is opgebouwd. Stille getuigen van hetgeen we kunnen, vinden we ook in de wijken om ons heen waar we tuinen van corporatiewoningen onderhouden, hetgeen verloedering in de wijk voorkomt. Ook dat werk kan niet iedereen altijd doen. Heel belangrijk voor ons is de stilte en de rust om ons heen. Voor velen van ons is de rust en de stilte op 't Helmgras heilzaam, helend. *(Bijna 25 jaren geleden is men in Malmö in samenwerking met de landbouwuniversiteit met succes begonnen met een therapietuin. Wij doen niet aan therapie. Daarvoor moet je bij onze burens zijn hier bij Mediant.)*

8.1.1.10 Openheid naar de toekomst

Het wezen van 't Helmgras wordt ook gekenmerkt door openheid voor verandering en nieuwe wegen inslaan. Dat betekent ook dat we het aandurven een onbekende toekomst tegemoet te gaan. Het is een wereld met een open einde, dus hebben we geen idee waar het met ons naar toegaat. We willen alleen geen stilstand, geen starheid.

Wat kan er nog meer? De bedoeling van 't Helmgras is **dat mensen creatief** zijn, elkaar steunen, ten dienste staan, maar elkaar ook vrijheid geven nieuwe ideeën te ontwikkelen. Het is geen Vereniging die strak georganiseerd is. Ieder heeft ruimte nodig en krijgt ruimte in de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kwekerij leven met andere mensen uit de wijken om ons heen en Mediant als buur.

8.1.1.11 Nieuwe ontwikkelingen

In 2004 vroegen we ons bij de jaarlijkse beleidsdag af of we ons doel bereikt hadden. Was dit het paradijs? Alles ziet er prachtig uit en de onderlinge verbondenheid is groot. Er was toch een onvoldaan gevoel. Wat is er mooier dan nu in deze groene ruimte weer ideeën te hebben voor nieuwe zaken? Door de toename van de groep merkten we dat de voorraad winterwerk niet meer toereikend was. Het was een tijd om nieuwe zaken te beginnen en net als de startgroep weer veel met elkaar te overleggen wat we wilden. We hadden het plan om in de winter ook binnen met onze handen te werken.

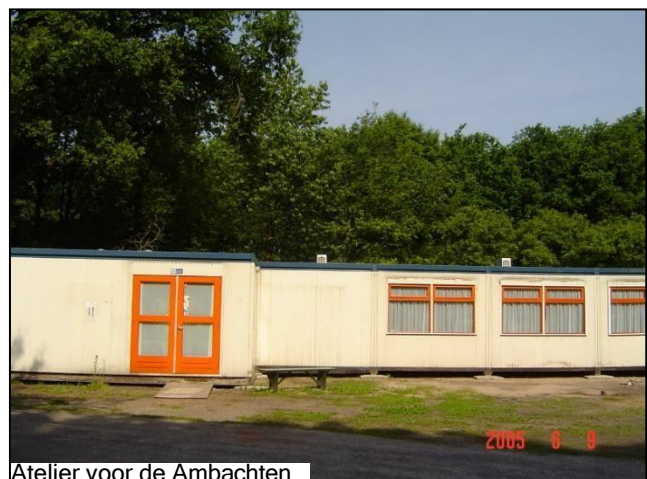
8.1.1.12 Atelier voor Ambachten

In 2005 besloten we onze werkzaamheden uit te breiden met Oude Ambachten, in het bijzonder het vervaardigen van keramiek, houtdraaien en kaarsen maken. Daardoor konden we ook in de wintermaanden meer mensen werk bieden.

Maar we hadden geen ruimte om in te werken. Weer moesten we met de bedelstaf in de hand rondtrekken voor steun voor onze nieuwe ideeën. Woningcorporatie Domijn heeft ons in 2006 een oud semipermanent gebouw geschonken waarin we deze werkzaamheden uitvoeren.

We begonnen met een atelier.

Achteraf vragen we ons wel eens af waar we het vertrouwen vandaan haalden om 15 jaar na oprichting uit te breiden met nieuwe werkzaamheden. Het vertrouwen in ons was gelukkig veel groter. We hebben veel financiële en materiele steun ontvangen. Als er een toezegging voor ondersteuning binnenkwam, gaf dat velen het gevoel van het begin: "ze zien ons staan". Intussen is dit gebouw in 2022 hebben we het gebouw overgedragen aan de gemeente Enschede.

8.1.1.13 Appartementen

Vanaf de oprichting was er veel vraag om op 't Helmgras te mogen wonen. Daarom hebben we onderzocht of een uitbreiding van de woonfunctie op ons terrein te verwezenlijken is. In 2009 is de eerste steen gelegd voor nieuwbouw van acht appartementen. Deze appartementen zijn in 2010 in gebruik genomen.

We hadden in 2021 plannen om uit te breiden met nog eens 8 nieuwe appartementen maar helaas wilde de provincie ons geen ondersteuning geven. Bovendien vond de gemeente

Enschede dat de nieuwe appartementen geen maatschappelijke bestemming hadden, hetgeen wel gold voor de appartementen in 2010. Helaas hebben we nu de bouw van de nieuwe appartementen definitief voor lange tijd moeten opschorten door de gestegen bouwkosten en gestegen rente.

8.1.1.14 En verder nog

In 2013, het jaar van ons 25-jarig bestaan, hebben we 124 zonnepanelen en een nieuwe kas kunnen plaatsen.

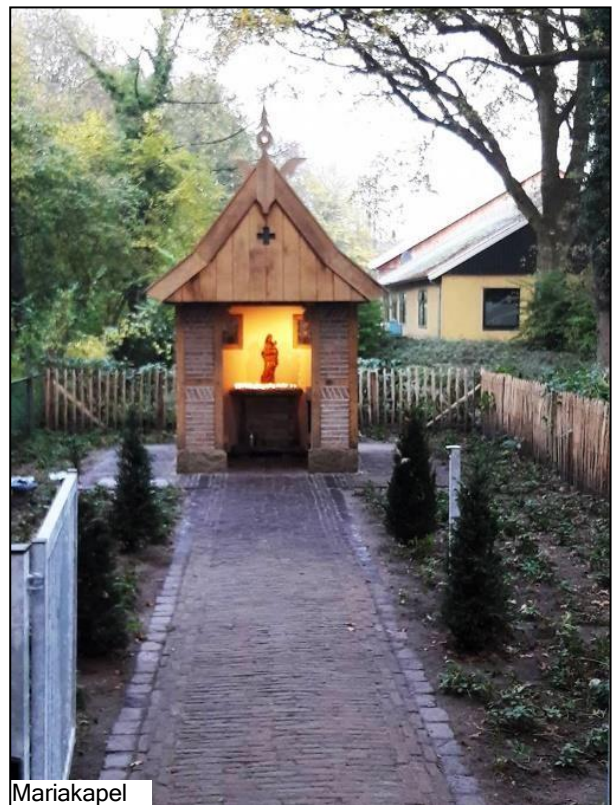
In 2016 en 2017 hebben we 75 fruitbomen aangeplant. Tussen de fruitbomen hebben we een wildbloemenmengsel gezaaid. Dit om de aanwezige biodiversiteit te versterken. In 2018 hebben we ten behoeve van onze fruitbomen bijenvolken aangeschaft.

De kinderen van de kindercrèche en naschoolse opvang hebben samen met onze mensen bijenhôtels gebouwd voor wilde bijen. Ook de wilde bijen zijn van belang voor het bevruchten van onze boomgaard.

8.1.1.15 Uiteindelijk.... mensen zijn er in vrede gestorven

In vogelvlucht is dit het levensverhaal van 't Helmgras, van een groep mensen met een psychische beperking. Een verhaal waar we zeer trots op zijn. Het leven krijgt steeds opnieuw zin omdat we scheppend met elkaar

en voor elkaar bezig kunnen zijn en niet alleen voor onszelf of voor onze beperking hoeven te leven. Dat was de Vereniging 't Helmgras, geen stichting maar een Vereniging van mensen die door hun psychische beperking ervaringsdeskundigen en daarmee professional zijn geworden, in staat om samen met lotgenoten verantwoordelijkheid te dragen voor een bedrijf. Samen met professionals uit het bedrijfsleven en de GGZ. Nu, 38 jaar later gebeurt wat in 1986 al gezegd werd, maar nu officieel door de Tweede Kamer is vastgelegd dat Dagbesteding alleen kan worden geleid door mensen met een opleiding in de gezondheidszorg. Geen opleiding, geen geld. Zonder EVC opleiding van de begeleiding en een NEN ISO norm, geen geld. De Verenigingsstatuten zijn ongeldig verklaard door het

ministerie van Gezondheidszorg. Een Raad van Toezicht die zelf haar vergoeding regelt, is voorwaarde geworden.

We hebben Mediant gevraagd om onder haar hoede verder te kunnen, zodat 't Helmgras vrij blijft van bovenstaande eisen. Het zou zonde zijn als alle wijsheid van onze mensen verloren zou gaan. De GGZ wereld kan ook nu nog veel leren van onze mensen die 38 jaar lang verantwoordelijkheid hebben gedragen voor en gewerkt hebben in een bedrijf dat met een schuld van f300.000 is begonnen en nu

meer dan € 2.000.000 waard is. Maar de materiele waarde is gering als we kijken naar 38 jaar samen werken om zin te geven aan elkaars leven. Op het eind van hun leven hebben leden van 't Helmgras in vrede hun ogen kunnen sluiten. We hebben samen afscheid van hen genomen. Hun namen staan vermeld in ons Mariakapelletje. Deze namen zijn een symbool voor hun levensverhaal bij ons, hun werken, hun blijdschap, hun tranen en de vriendschap die zij met ons deelden. Ze leven nog onder ons en met ons.

't Helmgras gaat een nieuwe toekomst tegemoet. De politiek heeft voor ons nieuwe regels en nieuwe wetten bedacht. We leven in een tijd waarin de "controllers" symbool zijn van een maatschappij die het vertrouwen in de mensen heeft verloren. Wij zijn deel van deze maatschappij die de neiging heeft het vertrouwen in mensen op te geven. De Vereniging 't Helmgras heeft aangetoond dat het anders kan.

Oud-minister van sociale zaken Jan De Koning (±1990) was vooral bekend vanwege zijn pragmatische politiek, verpakt met boerenwijsheden. *'Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan'*, was een van zijn geveugelde uitdrukkingen. Wij hopen dat de mensen van 't Helmgras ook in een andere bestuursvorm samen verantwoordelijkheid kunnen dragen en elkaar kunnen helpen invulling en zin aan hun leven te geven nemen wij deze boerenwijsheid over: ***"als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan"***.

'T WÖRDT NIE WAT? Na 38 jaar Vereniging 't Helmgras, 'T IS WAT!

Hoofdstuk 9 De toekomst van de Vereniging 't Helmgras

9.1 Inleiding

Mede door de nieuwe “Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen”, die per 1 juli 2021 inging is het aan het bestuur duidelijk geworden dat we ons moeten bezinnen op de toekomst van de Vereniging 't Helmgras. Op 30 juni 2021 hebben we ons tijdens een beleid dag over de toekomst van 't Helmgras een aantal vragen gesteld:

- Kunnen we door de wetsveranderingen als vereniging nog zelfstandig verder?
- Moeten we samenwerking zoeken met andere instellingen?
- Moeten er vanwege de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen gesprekken komen met onze leden of zij de waarde van het verenigingsmodel nog belangrijk vinden waarbij zij zelf een beslissende stem hebben in het beleid van de 't Helmgras?
- Als onze leden zorg nodig hebben, beslissen zij zelf waar ze zorg ontvangen of is daarbij bemoeienis van de kant van het bestuur zinvol?
- Als we gaan samenwerken of een federatie aangaan met andere (zorg?)instellingen, wat is dan de stem van 't Helmgras?
- Heeft dat invloed op het personeelsbeleid van 't Helmgras en bij wie komen de personeelsleden dan in dienst?
  - Komen alle vastgoedbezittingen dan onder het beheer van een samenwerkingsverband of een federatie?

9.1.1 Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen

In de nieuwe Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen, die per 1 juli 2021 inging, is geregeld dat, ook bij een vereniging, er een vorm van toezicht moet zijn op het bestuur. In deze wet is het statuut van een vereniging zonder Raad van Toezicht niet aanvaardbaar. (zie onderstaande brief van het ministerie van Gezondheid Welzijn en Sport):

“De Minister voor Medische Zorg

Datum 12-03-2021

Betreft Voornemen tot afwijzen aanvraag

Instelling 't Helmgras
KvK-nummer 40076062

Geachte heer, mevrouw,
Op 10-03-2021 heb ik uw aanvraag ontvangen.
Op uw aanvraag is de Wet toelating zorginstellingen (WTZi) van toepassing.

Voornemen tot afwijzen

Na beoordeling van de door u overgelegde informatie meld ik u hierbij voornemens te zijn uw aanvraag af te wijzen. Deze afwijzing baseer ik op de volgende overweging(en):

Eisen met betrekking tot de bestuursstructuur

In artikel 6.1 van het Uitvoeringsbesluit WTZi staan de eisen met betrekking tot de bestuursstructuur.

Instellingen die rechtspersoon zijn moeten de eisen met betrekking tot de bestuursstructuur in de statuten vastleggen. Ik constateer dat de bestuursstructuur in de statuten niet voldoet aan de eis(en) dat:

Er een orgaan is dat toezicht houdt op het beleid van de dagelijkse of algemene leiding van de instelling en deze met raad ter zijde staat.

Hiermee wordt bedoeld dat in de statuten moet staan dat er van elkaar te onderscheiden organen zijn ingesteld; één voor het toezicht houden en één voor de dagelijkse of algemene leiding.

Geen persoon tegelijk deel kan uitmaken van het toezichthoudend orgaan en de dagelijkse of algemene leiding.

Het toezichthoudend orgaan zodanig is samengesteld dat de leden ten opzichte van elkaar, de dagelijkse en algemene leiding van de instelling en welk deelbelang dan ook onafhankelijk en kritisch kunnen opereren.

Hiermee wordt bedoeld dat in de statuten moet staan dat de leden van het toezichthoudend orgaan geen directe belangen hebben bij de instelling en dat in de statuten in ieder geval moet zijn vastgelegd dat het niet is toegestaan dat een lid van het toezichthoudend orgaan dan wel zijn echtgenoot, geregistreerde partner of een andere levensgezel, pleegkind of bloed- of aanverwant tot in de tweede graad

- in een periode van drie jaar voorafgaande aan de benoeming dan wel gedurende de periode van lidmaatschap van het toezichthoudend orgaan werknemer of bestuurder van de instelling is geweest, dan wel op basis van een toelatingscontract in de instelling werkzaam is geweest;

- een persoonlijke financiële vergoeding van de instelling ontvangt, anders dan een vergoeding die voor de als lid van het toezichthoudend orgaan verrichte werkzaamheden wordt ontvangen en voorzover zij niet past in de normale uitoefening van een bedrijf;

- in de drie jaar voorafgaande aan de benoeming dan wel gedurende de periode van lidmaatschap van het toezichthoudend orgaan een belangrijke zakelijke relatie met de instelling heeft gehad;

- bestuurslid is van een rechtspersoon waarin een bestuurslid van de instelling waarop hij toezicht houdt lid van het toezichthoudend orgaan is;

- gedurende de voorgaande twaalf maanden tijdelijk heeft voorzien in het bestuur van de instelling bij belet of ontstentenis van bestuurders.

De verantwoordelijkheidsverdeling tussen het toezichthoudend orgaan en de dagelijkse of algemene leiding schriftelijk en inzichtelijk is vastgelegd.

Hiermee wordt bedoeld dat in de statuten vermeld moet staan welke bevoegdheden de organen hebben.

De wijze waarop interne conflicten tussen het toezichthoudend orgaan en de dagelijkse of algemene leiding worden geregeld.

Hiermee wordt bedoeld dat in de statuten vermeld moet staan dat er een conflictregeling is; de regeling zelf mag uitgewerkt zijn in een reglement.

Er moet een orgaan zijn dat toezicht houdt op het beleid van de dagelijkse of algemene leiding van de instelling. Op grond van het Handelsregisterbesluit 2008 bent u als rechtspersoon verplicht toezichthouders te registreren.

Ik constateer dat er geen leden van het toezichthoudend orgaan in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel zijn opgenomen.

Zienswijze

Voordat ik overga tot afwijzing van uw aanvraag, kunt u uw zienswijze geven. U kunt per brief of e-mail reageren via de gegevens rechts op de eerste pagina van deze brief, ook als u nog vragen of opmerkingen heeft. Uw aanvraag heb ik in behandeling genomen met kenmerk CIBG / TZi 110883. Ik verzoek u in verdere correspondentie dit nummer te vermelden.

Ik verzoek u om in uw zienswijze de datum van deze brief te vermelden. U dient binnen 4 weken na dagtekening van deze brief mij uw eventuele reactie te doen toekomen. Tot die datum is de beslistermijn op uw aanvraag opgeschort.

De Minister voor Medische Zorg, |
CIBG

Dhr. C.G.A. (Kees) van Schayik”

9.2 Proces van verandering.

In 2021 is dus duidelijk geworden dat de huidige bestuursstructuur van 't Helmgras niet meer geldig is. We hadden op 12 maart reeds een bericht van het Ministerie van Volksgezondheid gekregen dat men voornemens was om onze aanvraag voor een WTZi af te wijzen naar aanleiding van onze statuten (zie voorgaand document). In juni 2021 hebben we de officiële afwijzing ontvangen. Dit impliceert dat we geen WLZ indicatie voor onze deelnemers kunnen aanvragen. Wel kunnen we onderaannemer zijn voor deelnemers met een WLZ indicatie.

Deelnemers met een PGB op basis van zo'n indicatie kunnen ook bij ons werken.

9.2.1. Bestuurlijke veranderingen

Tijdens de beleidsdag voor het bestuur 30 juni 2021 werd ook duidelijk dat binnen niet al te lange tijd een aantal bestuursleden zou aftreden. Bij onderzoek was gebleken dat competente vrijwilligers-bestuursleden moeilijk te vinden waren.

Vanaf de oprichting van 't Helmgras hebben de bestuursleden hun functie steeds onbetaald uitgevoerd. Het bleek dat de gevraagde kandidaten geen bestuursfunctie wilden vervullen zonder betaling.(€210.p.m. belastingvrij)) Daarbij kwam nog dat in de nieuwe bestuursstructuur de Raad van Toezicht zelf de hoogte van haar vergoeding kan bepalen. Veel zorggeld van 't Helmgras moest worden besteed aan vergoedingen voor het bestuur en de Raad van Toezicht. Bovendien werden conform de CAO de salarissen sterker verhoogd dan de WMO vergoedingen. In de toekomst zou dat vragen om bezuinigingen op de zorg en de begeleiding door personeelsleden.

9.2.2 Financiële situatie van 't Helmgras

De toch al krappe financiële situatie van 't Helmgras zou door de nieuwe wetgeving precair worden. Oorzaak waren o.a.:

9.2.2.1 Code rood

De toenmalige bestuursvoorzitter van Mediant heeft onze financiële situatie sinds een tiental jaren geleden bemoeilijkt door code rood gegeven aan 't Helmgras. Er mochten door het personeel geen cliënten van Mediant meer doorverwezen worden naar 't Helmgras, omdat Mediant zelf moest bezuinigen en de WMO inkomsten zelf nodig had. Dat betekende een flinke financiële aderlating voor 't Helmgras.

9.2.2.2. Accountantscontrole

Was in het verleden een jaarrekening en jaarverslag uitgegeven door het bestuur en vastgesteld door de ledenvergadering voldoende, in de nieuwe situatie was accountantscontrole vereist wat gemiddeld € 3000 excl. BTW per jaar kostte.

9.2.2.3. NEN ISO

Om van de 14 gemeenten van Twente een WMO vergoeding te ontvangen werd een NEN ISO norm geëist hetgeen ook weer de nodige kosten met zich meebracht, gemiddeld €2000 per jaar.

Op 22 april 2022 heeft naar aanleiding van de nieuwe wetgeving door het bureau Walvis Certificatie de hercertificatie audit plaatsgevonden bij Vereniging 't Helmgras door middel van een locatiebezoek in Enschede Vervolgens is op 13 december 2022 een controleaudit uitgevoerd. Het kwaliteitsmanagementsysteem van de organisatie is opnieuw getoetst aan de eisen van ISO 9001:2015, aan relevante wet- en regelgeving en aan eisen van stakeholders en financiers. In ISO 9001 wordt vooral nadruk gelegd op:

- Het omgaan met en voldoen aan eisen en verwachtingen van stakeholders en klanten;
- Het beheersen van risico's en benutten van kansen;
- Het voldoen aan de huidige wet- en regelgeving;

- Het continu verbeteren van de werkzaamheden en processen met als doel het vergroten van de klanttevredenheid;

Voldeden we in 2015 nog aan de meeste NEN ISO eisen, in 2022 bleek dat 't Helmgras niet meer voldeed aan de nieuwe eisen.

9.2.2.5. EVC

In contact met de gemeente Enschede werd door haar toezichthouders geëist dat onze medewerkers een EVC-traject (*Eerder Verworven Competenties*) gingen volgen, een verkorte opleiding social work, waaruit mogelijk aanknopingspunten voor verdere professionalisering worden gevonden). Het EVC-traject zou € 5000 per persoon gaan kosten. 't Helmgras heeft vanuit haar filosofie steeds voor personeelsleden gekozen die onze mensen sociaal en technisch konden begeleiden bij het werk op 't Helmgras. De zorgbegeleiding gebeurde vooral door de bestuursleden die bij Mediant werkten of gewerkt hadden. Voor noodsituaties was er een contract gesloten met Mediant. Bovendien hadden onze leden bijna allen een casemanager bij Mediant of Tactus.

9.3 Eerste verkennend overleg met Mediant

Gezien deze nieuwe ontwikkelingen heeft het DB heeft in februari 2022 een gesprek gehad met de nieuwe voorzitter van de Raad van Bestuur van Mediant. Dit was een constructief gesprek waaruit waardering voor 't Helmgras bleek en de intentie om in de toekomst meer samen te werken. De historie van 't Helmgras, waarin het TPZ/Mediant zeker een grote rol heeft gespeeld, werd nog eens benadrukt. Er was bij de vorige directie van Mediant een sterke focus op het bedrijfseconomische aspect van Mediant, en dat was ook nodig. Daar hebben we als 't Helmgras financieel last van gehad maar er breken nu andere tijden aan, waar weer mogelijkheden tot intensievere samenwerking lijken te komen. Een probleem bij Mediant is het gebrek aan uitstroombmogelijkheden voor cliënten die zover zijn behandeld dat zij uit de kliniek kunnen worden ontslagen. Voor deze cliënten is het moeilijk een woonplek te vinden. De voorzitter van Mediant benoemde het als volgt: 'we zijn op zoek naar woonplekken met de rug naar Mediant en het gezicht naar de wijk'. Kenmerkend voor 't Helmgras is dat er veel contacten zijn met bewoners van de wijken Helmerhoek en Wesselerbrink.

Tijdens het gesprek hebben we ook gevraagd of Mediant voor 't Helmgras de administratie zou kunnen overnemen omdat dit in de loop der jaren toch een zware belasting werd voor een vrijwilligersbestuur mede door het stijgen der jaren van de Helmgrasbestuursleden en de steeds hogere wettelijke eisen.

Besloten werd op korte termijn weer met elkaar om tafel te gaan zitten en besluiten te nemen voor de toekomst waarin Mediant en 't Helmgras weer als noabers tot steun zijn. Als je er weer bij wilt horen in Twente dan vraag je: wil ie mien noaber ween? De toekomst zou uitwijzen hoe het noaberschap er uit zou zien. Het kon een joint venture worden, maar ook een federatie of een fusie.

9.4. Eerste inhoudelijke overleg tussen 't Helmgras en Mediant in juni 2022

In juli 2022 kreeg het bestuur van 't Helmgras van de ledenvergadering groen licht om te starten met het overleg voor het verkennen van de samenwerking met Mediant. Gesproken werd o.a. over:

9.4.1. Financiële administratie

Bespreking welke onderdelen van de financiële administratie - waar nodig tegen vergoeding verzorgd kunnen worden door Mediant.

9.4.2. Vastgoedbeheer en Bouwplannen

Bespreking van de vastgoedmogelijkheden van 't Helmgras o.a.:

- Mogelijkheid voor Mediant om met 't Helmgras het maatschappelijk bouwperceel op de pachtgrond te gebruiken voor appartementen.
- De woonunits van de boerderij kunnen met begeleiding van casemanagers gebruikt worden als tijdelijke bewoning voor mensen die zich willen voorbereiden op zelfstandig wonen.
- Opheffen van de woonfunctie van het boerderijgebouw en er een facilitaire functie aan geven

9.4.3. Landschapsarchitectuur

- Aansluiting bij de stedenbouwkundige ontwikkelingen c.q. ruimtelijke planning/landschapsarchitectuur bij Mediant. Daarbij kan gedacht worden aan zichtlijnen van Mediant naar 't Helmgras en de wijk Helmerhoek om zo ook landschappelijk verbinding te maken met de wijk. Groen verbindt kan daarin meegenomen worden.

9.4.4. Samenwerking met groengroep van Mediant

- Leden van 't Helmgras kunnen en patiënten van Mediant kunnen onder begeleiding van elkaars personeel waar mogelijk samenwerken en elkaars talenten gebruiken.
- Mensen van Mediant die willen doorstromen naar zelfstandig wonen kunnen zich bij 't Helmgras voorbereiden met Dagbesteding.

9.5. Projectplan 't Helmgras / Mediant 2023 voor Wonen en Dagbesteding door een stuurgroep met twee werkgroepen

De toekomstige samenwerking zou door een stuurgroep van 't Helmgras en Mediant voorbereid worden. De stuurgroep verstrekt de opdrachten aan de werkgroep(en) waaraan vertegenwoordigers van Mediant en 't Helmgras deelnemen. Bovenstaande is besproken met het voltallige bestuur van 't Helmgras en vervolgens is toestemming gevraagd aan de leden voor de beschreven werkwijze en doelstelling.

Voor de planmatige aanpak is de volgende indeling gemaakt: *wonen, dagbesteding en personeel*. Twee onderdelen zullen worden uitgewerkt in werkgroepen aan de hand van de volgende uitgangspunten/vraagstukken:

9.5.1 Wonen (veiligheid en zekerheid als uitgangspunt)

- Wat is de visie op wonen van bewoners van 't Helmgras binnen Mediant?
- Welke doelstellingen worden geformuleerd t.a.v. dit wonen binnen Mediant?
- Welke thema's moeten worden opgenomen in beleid? Zijn er beleidsafspraken die afwijken van het huidige beleid van Mediant? (denk hierbij ook aan medezeggenschap enz.).
- Hoe kan het wonen kostendekkend een plek krijgen binnen Mediant?
- Hoe vindt de kwaliteitscontrole plaats op kwaliteitsnormen?
- Welke vorm van flexibiliteit is mogelijk / wenselijk in het woonaanbod?

9.5.2 Dagbesteding

- Wat is de visie op dagbesteding voor de bewoners van Helmgras?
- Hoe kunnen de verschillende dagbestedingsonderdelen worden geïntegreerd bij Mediant?
- Hoe ziet de bewonersparticipatie eruit bij het ontwikkelen van activiteiten en programma's?
- Zijn de huidige indicaties 1 op 1 over te nemen?
- Hoe zou de implementatie eruit moeten zien? Hierin dienen in elk geval evaluatiemoment opgenomen te worden.

9.5.2 Transitie van Vereniging naar Stichting

- In april 2023 hebben we een ledenvergadering gehouden over de continuïteit van 't Helmgras en de eventuele transitie van Vereniging naar Stichting. De aanwezige leden gaan na toelichting van de diverse stuurgroepleden van 't Helmgras en Mediant akkoord met voortzetting van de contacten/gesprekken met Mediant middels de stuurgroep met als doel om te komen tot een samenwerkingsvorm.

9.6 Voorstellen van de werkgroep Wonen van 't Helmgras onder bestuurlijke vlag van Mediant? November 2023

Als uitgangspunt moet worden genomen dat Mediant geen verhuurder van woningen is en wil zijn. Hoe krijgen we het wonen kostendekkend en hoe moet een eventuele overgangperiode eruit komen te zien? Voor de huidige huurders binnen 't Helmgras is de omgeving, de bestaande sfeer, cultuur en onderlinge omgang 'helend' en draagt bij in het herstel van de huidige huurders. Het gaat niet om de je ziektebeeld, maar om wie je bent en wat je kunt. Dit is voor de huidige huurders van belang om te behouden. Het wonen 'onder de vlag van een zorginstelling' brengt de angst met zich mee dat deze huidige situatie verloren gaat.

Vanuit Mediant wordt nadrukkelijk aangegeven dat ook Mediant streeft naar het behouden van 'al het goede' dat het 't Helmgras nu biedt aan haar huurders. Dat Mediant niet als verhuurder kan en wil optreden in de toekomst brengt voor de huidige huurders wel spanning met zich mee. Met name voor de huurders die verwachten niet in aanmerking te komen voor een zorgindicatie met 'wonen'. Er wordt uitgebreid gesproken over de houding vanuit Mediant richting de huurders die mogelijk geen zorgindicatie krijgen.

Mediant stelt zich op het standpunt dat het perspectief voor de huidige huurders en voor Mediant goed moet zijn. Dat wil zeggen dat Mediant haar verantwoordelijkheid neemt in het samen met betreffende huurders zoeken naar een andere woning indien er onverhoopt geen indicatie wordt afgegeven aan huidige huurders.

9.6.1. Concreet stelt de werkgroep het volgende voor;

- De overgangperiode duurt zo lang als noodzakelijk, zo kort als kan.
- In de periode voorafgaand aan de definitieve overname van 't Helmgras door Mediant gaan medewerkers van Mediant in gesprek met de huidige huurders om in kaart te brengen of het aanvragen van een zorgindicatie passend en haalbaar is.
- Gedurende de overgangperiode, dan wel in afwachting van een zorgindicatie of andere woning kunnen de huidige huurders ook via Mediant huren.
- Indien een huidige huurder niet in aanmerking komt voor een zorgindicatie met wonen gaat huurder met ondersteuning van Mediant op zoek naar andere woonruimte. Huurder mag maximaal 2 keer een andere woning afwijzen.
- Mediant stelt zich op het standpunt dat geen van de huidige huurders zonder woonvoorziening mag komen te zitten door overgang Helmgras naar Mediant.

Conclusie: de huidige huurders en Mediant vinden elkaar in bovenstaande afspraken.

9.6.2. Wat zijn de voor- en nadelen van deze uitkomsten?

Het voordeel van werken met zorgindicaties is dat deze indicaties voor langere periodes worden afgegeven en naast 'wonen' ook voorzien in kosten die gemaakt worden voor voeding, gas, water, licht en (veelal) dagbesteding.

Het voordeel voor de huidige huurders die in 'de boerderij' een woning huren is ook dat deze locatie niet aan de eisen voldoet die gesteld worden aan een organisatie als Mediant waar het om woonvoorzieningen gaat. Snel na de overname van 't Helmgras door Mediant zal er daarom gestart moeten worden met nieuwbouw voor een deel van de huidige huurders. Nieuwbouw zal uiteraard voldoen aan de eisen die tegenwoordig gesteld worden aan comfort, energiegebruik en veiligheid. (De wens is dat uiteindelijk ook de wifi op 't Helmgras zal verbeteren. Die garantie kan Mediant niet geven.)

9.6.3. Mediant streeft als organisatie naar een rookvrije omgeving.

De behoefte aan duidelijkheid over de toekomst van individuele huurders is groot. Met de gemaakte afspraken die hierboven zijn beschreven komen we gezamenlijk aan deze behoefte tegemoet. De huidige huurders hebben hier een belangrijke rol in maar Mediant ook en hierin zal samen worden opgetrokken.

De wens is verder om een vast aanspreekpunt te benoemen vanuit Mediant gedurende het proces van samengaan. Zowel een vast aanspreekpunt op het aanvragen van indicaties en daarnaast ook een vast aanspreekpunt vanuit het management van Mediant die verantwoordelijk is voor de operationele aansturing en beslissingsbevoegd is. Mediant gaat intern bespreken welke medewerkers hiervoor beschikbaar zijn.

9.6.4. Wat hebben de huidige bewoners nodig om deze stap met vertrouwen te kunnen maken?

Als huurders binnen het huidige 't Helmgras mogen huurders in de eigen woning roken en op een aantal aangewezen plekken op het terrein.

De bereidheid vanuit de huidige huurders om te zoeken naar oplossingen die bijdragen aan een rookvrije (werk)omgeving is er zeker. Vanuit Mediant wordt ook uitgelegd dat de brandweer op dit gebied andere eisen stelt aan Mediant en dat de brandmeldinstallaties die Mediant gebruikt ook zeer gevoelig zijn (en Mediant geen onnodige brandmeldingen wil). Roken binnen de woningen? Zolang wet en regelgeving ruimte biedt staan we toe maar geven geen garanties op de toekomst? Voorkeur is buiten roken, Mediant zal hier ook bij nieuw- of verbouw rekening mee houden in de voorzieningen.

9.6.5. Welke thema's moeten er zowel vanuit Mediant als 't Helmgras worden opgenomen in beleid? Zijn er beleidsafspraken die afwijken van het huidige beleid van Mediant?

- Leg in beleid vast wat de rechten en plichten zijn van de bewoners in de nieuwe situatie waar het gaat om wonen onder "wonen met zorg" vlag. Denk daarbij ook aan zaken als inrichten van woningen, oplevering bij vertrek en het houden van huisdieren. Dienen deze zaken statutair te worden vastgelegd in de nieuwe stichtingsvorm?
- Leg statutair vast dat bewoners van 't Helmgras mee mogen praten over het beleid op locatie 't Helmgras en dat dit een andere vorm van cliëntenparticipatie is dan participatie via de Cliëntenraad zoals Mediant die nu kent. Definieer daarbij goed de verschillen tussen 't Helmgras en Mediant.
- Leg vast wat het beleid is rondom instroom van nieuwe bewoners? Hoe doen we dit? Intake, toeleiding, invloed bestaande bewoners? Structuur vinden met een adviesrol in deze structuur voor bestaande bewoners.
- Leg vast dat er in voorkomende situaties afgeweken kan worden van dit beleid. Denk daarbij aan 'crisis' situaties die geen gelegenheid bieden om procedures af te wachten.

9.6.6 Huisdieren

Wonen en ziekenhuis zijn verschillende werelden op dit thema. Er is geen eensluidende mening hierover onder de aanwezige huurders. Grootste punt is de verantwoordelijkheid voor dieren wanneer het niet goed gaat met eigenaar huisdieren. Verder is punt van zorg dat de financiële situatie van een huurder voldoende stabiel moet zijn om de kosten van een huisdier te kunnen dragen. Verder mogen huisdieren geen overlast / vervuiling veroorzaken.

Leg vast wat onder overlast wordt verstaan. Kan er verschil gemaakt worden tussen huidige bewoners / reeds aanwezige huisdieren en nieuwe bewoners?

9.6.7 Hoe vindt de controle plaats op kwaliteits- en overheidsnormen? En welke zijn deze normen?

De kwaliteitseisen die nu gelden voor Mediant gelden straks ook voor 't Helmgras wanneer 't Helmgras onderdeel is van Mediant. De eisen voor Mediant als zorginstelling zijn scherper dan in de huidige situatie van vereniging / verhuurder.

Privacy is straks gewaarborgd, medewerkers van Mediant zullen nooit zonder toestemming woningen betreden. Alleen wanneer er gedacht wordt aan levensbedreigende en/of andere noodsituaties.

9.6.8 Welke vorm van flexibiliteit is mogelijk / wenselijk in het woonaanbod?

Besproken onderdelen. Kleine reparaties etc.: Deze worden vaak in natura betaald (jij helpt mij, ik help jou). Dit mag zo blijven. Wel hebben we te maken met inkoopbeleid van Mediant. Hierin creatieve oplossingen bedenken.

Hoe zit het met reparaties aan woningen. Mediant wil niet gaan verhuren. Wordt het een "zorg in natura" constructie. Reparaties gaan nu via Vincent maar kan indien nodig via technische dienst. Mogelijk moeten de bewoners van de boerderij verhuizen omdat de woonunits in de toekomst niet meer geschikt zijn als huisvesting. Vervanging wordt dan wel op het terrein gerealiseerd.

9.7 Voorstellen van de werkgroep Dagbesteding onder de bestuurlijke vlag van Mediant? November 2023

Het doel van dit overleg is het formuleren van een advies voor de stuurgroep op het thema dagbesteding. Dit wordt op korte termijn voorgelegd aan de stuurgroep en de ledenvergadering. Hieronder volgen een aantal te beantwoorden vragen m.b.t. het thema dagbesteding. Per vraag zijn de antwoorden en afspraken genoteerd die tijdens het overleg zijn besproken.

9.7.1 Wat is de visie op dagbesteding voor de bewoners van 't Helmgras?

Over het algemeen zijn de bewoners tevreden over het huidige aanbod. Bij aansluiting bij Mediant zijn er meer mogelijkheden. Bijvoorbeeld toegang tot trajectbegeleiding en andere dagbestedingslocaties (wanneer men zich verder wil ontwikkelen). Aandachtspunten bij deze vraag:

- Wat verandert er t.o.v. huidige situatie?
Wijzigingen kunnen beperkt blijven wanneer Mediant hoofdaannemer wordt en 't Helmgras onderaannemer. De deelnemers willen niet verplicht worden om naar de dagbesteding te moeten, dat is overeenkomstig Mediant beleid en blijft daarmee ongewijzigd. Wel zullen zij worden gestimuleerd.
- De locatie kan ook worden gebruikt door Mediant cliënten (gebeurt nu al) en wijkbewoners. 't Helmgras gebruikers mogen ook gebruik maken van Mediant.
- Vergoedingen: Bij Mediant krijgt men 3 euro per dagdeel of (wanneer 3 uren aaneengesloten werken niet lukt) 50 cent per halfuur, bij te houden op een strippenkaart.

Bij Activiteit Creatief vindt geen vergoeding plaats binnen Mediant, bij 't Helmgras is dat wel het geval. Dit wordt gelijk getrokken, dus geen vergoeding meer voor creatief. Daarstaat dan tegenover dat men de creaties mag houden. Produceert men voor de verkoop? Dan vindt er wel vergoeding plaats. Uitbetaling maandelijks per bank, de strippenkaart wordt contant uitbetaald wanneer deze vol is. Bij 't Helmgras wordt deze methodiek straks ook gehanteerd.

9.7.2 Wat is de visie op het dagbestedingsaanbod van 't Helmgras?

Eigendomsrechten producten (creatief): In de huidige setting maken de gebruikers van de dagbesteding producten die beschikbaar moeten komen voor de verkoop. Daar is niet

iedereen het mee eens. Men wil ook iets voor zichzelf houden. We gaan hier zorgvuldig mee om en passen maatwerk toe. De stuurgroep komt met een definitief voorstel.

Bij Mediant (Groenteam) is het meer afgebakend. Door de week tijdens kantooruren. Bij 't Helmgras is er ook in het weekend bedrijvigheid (kippen voeren, verkoop producten en planten water geven bv.).

9.7.3 Hoe kunnen de verschillende dagbestedingsonderdelen worden geïntegreerd bij Mediant?

Het blijven werkafdelingen, behalve wanneer men creatieve producten zelf wil behouden.

9.7.4 Hoe ziet de deelnemersparticipatie eruit bij het ontwikkelen van activiteiten en programma's?

Deelnemers worden nu altijd betrokken. Zij kunnen zaken ook tegenhouden als ze iets niet zien zitten. Ze vertrouwen dat er dingen met de juiste intenties gebeuren. Mediant wil de filosofie van 't Helmgras zoveel mogelijk behouden.

9.7.5 Zijn de huidige indicaties 1 op 1 over te nemen?

PGB moet worden uitgezocht. Bij 't Helmgras worden voor de kandidaten met WMO indicaties begeleidingsplannen gemaakt, net als bij Mediant. Dit kan worden overgenomen.

9.7.6 Hoe zou de implementatie eruit moeten zien? Hierin dienen in elk geval evaluatiemomenten opgenomen te worden.

In fases opknippen en evaluatiemomenten plannen. Een tijdlijn opstellen met verschillende taken zodat het overzichtelijk wordt. Evaluatiemomenten hier ook toevoegen. En de omvorming van vereniging naar stichting. Estelle en Maureen zijn dan aan zet voor het praktische deel.

9.7.7 Zijn de bedrijfsregels nog passend?

Er zijn bedrijfsregels en uitsluitingscriteria. Dit is anders dan bij Mediant. We checken of de Mediant regels ook passend zijn voor 't Helmgras. Uitsluitingscriteria even tussen haakjes. Bij Mediant worden de bedrijfsregels incl. de sociale regels via het begeleidingsplan gecommuniceerd. Op inhoud checken of het volledig is.

9.7.8 Rookbeleid

Er is bij 't Helmgras een aparte ruimte voor rokers van de dagbesteding. Roken is een heet hangijzer. Bijna alle bewoners roken. Hoe verhoudt zich dat tot Mediant Rookvrij? Goed met elkaar bespreken. Wonen op terrein biedt Mediant nu nog niet maar mogelijk met de komst van 't Helmgras wel. Mogelijk is er ruimte om maatwerkafspraken te maken. In elk geval het gesprek erover aangaan.

9.7.9 Hoeveel eigen regelruimte is er?

Verkoop, leveren en inplanten van planten voor opdrachtgevers Dit kan nog steeds, mits de teammanager van de dagbesteding op de hoogte is. Producten mogen zelfstandig zonder begeleiding worden verkocht door bewoners, dat gebeurt nu ook. Wel vastleggen in beleid. Wanneer er ziekte is bij 't Helmgras kan inval vanuit Mediant geregeld worden en vice versa. Om 4 uur gaat het hek dicht maar het tijdstip is wel bespreekbaar. Men staat open voor dingen samen doen.

9.7.10 Wat betekent integratie voor het huidige EVC traject?

Het EVC vervalt dan als 't Helmgras een stichting wordt onder Mediant.

9.7.11 Wat betekent integratie voor het aanbestedingstraject?

Wanneer 't Helmgras onder Mediant komt te vallen komt dit onder de bestaande stichting Mediant. Daarmee geen consequenties voor het aanbestedingstraject.

Vereniging 't Helmgras
Rondemaatweg 75
7544 NJ Enschede
Telefoon: (053) 47 81 505
E-mail: hethelmgras@hetnet.nl
BTW nr. 8051.66.725.B.01
K.v.K. 40076062
IBAN: NL89RABO0316796476

Verkorte weergave van de Agenda en de Notulen van de ledenvergadering van 't Helmgras 16 april 2024

Uitnodiging voor de Ledenvergadering van 16 april 2024

Agenda Ledenvergadering

1. Opening
2. Behandeling Jaarverslag en Jaarrekening
3. Bespreking en stemming door de leden over omzet van Vereniging 't Helmgras naar Stichting 't Helmgras
4. Stemming

1. Afleggen van rekening en verantwoording van het Jaarverslag

Alle leden waren op een lid na aanwezig bij de ledenvergadering. Het afwezige lid had een volmacht ingeleverd bij het bestuur.

Conform de statuten van de vereniging heeft het bestuur verantwoording afgelegd aan de ledenvergadering. De ledenvergadering heeft met unaniem het Jaarverslag goedgekeurd.

JAARVERSLAG – REKENING EN VERANTWOORDING

Artikel 15

1. *Het verenigingsjaar van de vereniging loopt van één januari tot en met één en dertig december.*
2. *Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van de vereniging zodanige aantekeningen te houden, dat daaruit te allen tijde haar rechten en verplichtingen kunnen worden gekend*
3. *Het bestuur brengt op een algemene vergadering binnen zes maanden na afloop van het verenigingsjaar, behoudens verlenging van deze termijn door de algemene vergadering, zijn jaarverslag uit en doet, onder overlegging van een balans en een staat van baten en lasten, rekening en verantwoording over zijn in het afgelopen boekjaar gevoerd bestuur. Na verloop van de termijn kan ieder lid deze rekening en verantwoording in rechte van het bestuur vorderen.*

2. Bespreking en stemming door de leden over de omzetting van Vereniging 't Helmgras naar Stichting 't Helmgras

De ledenvergadering over wijziging van de statuten gebeurde conform de statuten:

STATUTENWIJZIGING

Artikel 21

1. *Met uitzondering van het in artikel 19 lid 9 gestelde geval kan in de statuten van de vereniging geen verandering worden gebracht dan door een besluit van een algemene vergadering, waartoe is opgeroepen met de mededeling dat aldaar wijziging van de statuten zal worden voorgesteld*
2. *Zij die de oproeping tot de algemene vergadering ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten tenminste vijf dagen voor de vergaderingen een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgedragen wijziging woordelijk is opgenomen op een daarvoor geschikte plaats voor de leden ter inzage leggen tot na afloop van de dag waarop de vergadering wordt gehouden. Leden kunnen op verzoek een afschrift als hiervoor bedoeld krijgen.*

3. Een besluit tot statutenwijziging behoeft tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin tenminste twee/derde van de leden vertegenwoordigd is. Is niet twee/derde van de leden tegenwoordig of vertegenwoordigd dan wordt binnen vier weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden, waarin over het voorstel zoals dat in de vorige vergadering aan de orde is geweest, ongeacht het aantal tegenwoordige of vertegenwoordigde, kan worden besloten, mits met een meerderheid van tenminste twee/derde van de uitgebrachte stemmen

4. Een statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt

Onder leiding van de secretaris van het bestuur is een uitvoerige discussie gehouden over de omzetting van Vereniging 't Helmgras naar Stichting 't Helmgras. Vooral de verandering van wet- en regelgeving werd nogmaals toegelicht en besproken. De ledenvergadering constateerde dat de huidige verenigingsstructuur daardoor niet meer te handhaven was. Alle leden stemden voor omzetting. Dat betekende dat het bestuur verder de besprekingen met Mediant over een eventuele samenwerking of fusie kan voortzetten..

Het volledige verslag van de vergadering is in te zien bij de secretaris van het bestuur.